

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Polletna revizija po glavnem nadzornem odboru se bo pričela v glavnem uradu JSKJ v Elyu v torek 25. januarja. Letna seja glavnega odbora pa se prične v ponedeljek 31. januarja.

V Chisholmu, Minn., se bo v soboto 22. januarja vršila plesna veselica društva št. 30 JSKJ. Prostor prireditve: Mahnetova dvorana.

Sedemletnico ustanovitve bo praznovala angleško poslušajoče društvo št. 221 JSKJ v Centru, Pa., v veselico, katero priredi v soboto 29. januarja.

Zensko društvo št. 230 JSKJ v Chisholmu, Minn., priredi v soboto 29. januarja plesno veselico v Mahnetovi dvorani.

Plesno veselico priredi društvo št. 149 JSKJ v Canonsburgu, Pa., v soboto 29. januarja. Vabila se bo v dvorani društva Zatojnska jama.

Gospodinjini in dramski klub Slovenskega doma v Pittsburghu, Pa., priredi predpustni ples v večer 26. januarja.

Na konvenciji American Road Builders' Association, ki se vrši v Clevelandu, O., se mu kot delegat tudi rojak in sozavezanec A. E. Obloček, znani slovenski kontraktor za gradnje cest iz Centra, Pa. Omenjeni soprobat je tudi 2. glavnega podpredsednika JSKJ Paula J. Obločka iz Centra, Pa. Velike konvencije, s katero je združena tudi razstava strojev, se udeležuje nad 27.000 delegatov in predstavnikov iz vseh delov sveta.

Uredništvo Nove Dobe sta pred tedni posetila soprobat Edvard Glavich in Mr. Mike Carr Struthers, O. Prvoimenovani sta članek tamkajšnjega društva št. 229 JSKJ, drugi pa je aktivni pri društvu SNPJ.

V Struthersu, O., se je morala izvršiti operacija na slepiču mladi Mikolich. Na bolniški listi je tudi Anton Mikolich. Oba člana društva št. 229 JSKJ, ki se želijo zdraviti na domu, kjer jim prijatelji lahko obiščejo.

V uredništvu Nove Dobe so se pred tedni oglasili: Louis Struthers, tajnik društva št. 90 JSKJ v New Yorku, N. Y., ter njegova žena Ernesta, s. s. sinoma Antonom in Gowanom, N. Y. Palmen, žena v Gowanu je vsa zadržana in zelo aktivna v tamkajšnjem zelo gostoljubnem, o čem so imeli priložnost se prepričati, da mnogi posetniki iz Clevelanda.

V Detroitu, Mich., je umrl za pljučno bolezen Paul Tomsich, član društva št. 144 JSKJ. Pokojnik je bil rojen v Zagorju na Notranjem ter je bival v Ameriki 42 let, in sicer sprva v St. Louisu, Mo., zadnjih 9 let pa v Detroitu. Zapuščila soprogo in 4 otroke.

Društvo št. 162 JSKJ v Enumclawu, Wash., je v kratkem času prejelo dva člana po imenu Peterich. V Seattleu, Wash., je umrl John Peterich, član društva št. 62 let, ki zapuščala enega sina v Enumclawu, Wash., pa je (Dalje na 4. str.)

VAZNOST IRIGACIJE INOZEMSTVA

NOMINACIJA SODNIKA

Pred. Roosevelt je za izpraznjeno mesto G. Sutherlanda, člana vrhovnega sodišča, ki je z dnem 18. januarja stopil v pokoj, imenoval Stanleya F. Reeda, dosedanjega generalnega pravnega zastopnika Zedinjenih držav. Tekom zadnjih par let je Mr. Reed imel priložnost pred vrhovnim sodiščem zagovarjati in braniti večino newdealskih postav, o katerih ustavnosti je imel najvišje sodišče odločiti. Pri tem je bil večkrat poražen, beležiti pa za more tudi vrsto zmag. Mr. Reed je 53 let star in je bil rojen v mestecu Minerva, Kentucky. Označa se ga za odločnega, da si ne zagrizenega liberalca ali progresivca. Imenovanje Mr. Reeda stopi v veljavo le, če ga potrdi oziroma kadar ga potrdi zvezni senat. Splošno se sodi, da ne bo dosti ugovora proti njegovi potrditvi.

LETALSKE NESREČE

V teku enega tedna beleži ameriško letalstvo dve težki nesreči. Par dni po letalski nesreči v Montani, ki je zahtevala 10 človeških žrtev, je na Pacifiku ponesrečilo veliko prekoceansko letalo Samoan Clipper, na poletu iz Zedinjenih držav proti Novi Zelandiji. Nesreča, ki se je zgodila sredi Pacifika, nekako 14 milj od otoka Pago Pago, je pustila na valovih samo par malih ostankov razbitega letala. Iz teh ostankov, ki so jih iskanci našli, se sklepa, da je letalo eksplodiralo in se potopilo v vso posadko sedmih oseb. Poveljnik letala je bil kapitan Edwin C. Musick (Slovan?), eden najboljših ameriških letalcev, ki je preplul nad milijon milj brez nezgode.

ETIOPIJA NAPOTI

Sklenitev trgovinske pogodbe med Zedinjenimi državami in Italijo je za enkrat padla v vodo, ker je Mussolini zahteval da se ta pogodba od italijanske strani sklene v imenu Viktorja Emanuela, kralja Italije in cesarja Etiopije. V to ameriški državni tajnik Hull ni hotel pristati, ker bi Zedinjene države s tem na indirektn način priznale pravico Italije do Etiopije.

DELO KONGRESA

Senatni odsek za zunanje zadeve je priporočil potrdilo nominacije J. P. Kennedyja za poslanika v Veliki Britaniji. Hugh Wilsona za poslanika v Nemčiji in Normana Armourja za poslanika v republiki Chile. Protinčrarsko postavlo skušajo nekateri južni senatorji preprečiti s filibustrum, to je z dolgimi, brezpomembnimi govori. Večina članov senata je za sprejem omenjene postavbe, toda zaradi zavlačevalnih govorov nasprotnikov predlog ne more priti do glasovanja.

Delavski odsek poslanske zbornice je sklenil z veliko večino, da se v zbornici spet otvori debata o nameravani postavbi glede minimalnih delavskih plač in maksimalnih delovnih ur. Tekom zadnjega izrednega zasedanja je bil osnuti dotične postavbe vrnjen odseku in nasprotniki nameravane postavbe so upali, da je bila s tem ubita. (Dalje na 3. strani)

VAZNOST IRIGACIJE

Ko bo največji ameriški jez, Grand Coulee Dam, ki se gradi v državi Washington, dokončan, bo prostorna puščava postala rodovitna in 20.000 do 40.000 novih farm bo na razpolago naseljenjem. Farme in naselbine v reklamiranem ozemlju bodo, kakor se pričakuje, preskrbovale 200.000 ljudi s stanovanji in za sluzkom.

Grand Coulee Dam bo največja posamezna gradnja, ki je bila kdaj izvršena v tej deželi. Orjaški jez v reki Columbia se bo vzpenjal do višine 553 čevljev. Material, uporabljen za gradnjo, bo vseboval približno 6 milijonov kubičnih jardov cementa, skoraj dvakrat toliko kot za veliki Boulder Dam, in skoraj 160 milijonov funtov cevi, železnin in drugega kovinastega dela.

Veliko jezero, ki bo nastalo ob jez, bo končno namakalo z irigacijo 2.500.000 akrov rodovitne zemlje v današnji puščavi in poljedelske zemlje, ki je danes prazna le za takozvano suho obdelovanje v osrednjem delu države Washington. Elektrarna, ki se bo zgradila, bo imela letno izdatnost 8320 milijonov kilovatnih ur. Dve tlakovani cesti, 30 milj dolgi, enako dolga železnica in pogonska transmisija so tudi del tega orjaškega projekta. Ob zapadnem bregu reke nastane povsem novo mesto, Coulee Dam.

Po posebnem zakonu kongresa, je količina zemlje, ki jo poseznik sme nabaviti v tem reklamiranem ozemlju, omejena na 40 akrov, na 80 akrov pa, ako mož in žena živita skupaj. Zakon tudi omejuje ceno zemljišča, ki bo dobivalo vodo iz tega projekta. Vse te omejitve so bile vzakonejene, da se prepreči spekulacija s temi novimi farmami. Zakaj naj bi federalna vlada potrošila toliko denarja za namakanje puščave, ko se na drugi strani skuša omejevati produkcijo poglavitnih pridelkov vsled manjših priložnosti za izvažanje na svetovna tržišča?

Federalni komisar za reklamacijo, John C. Page, je nedavno odgovoril na to vprašanje na nekem predavanju v Spokane, Wash. Poudaril je, da zapadno od 100. meridijana je 700 milijonov akrov puste in polu-puste zemlje. Ta pokrajina, kjer poljedelstvo ne more uspevati brez irigacije, zapada deloma ali popolnoma 17 izmed velikih zapadnih držav. 700 milijonov akrov pa predstavlja eno tretjino vse zemlje v Združenih državah. Treba cele države Washington, Oregon, California, Idaho, Utah, Nevada, Arizona, Wyoming, Colorado in New Mexico, pa še precejšen del North Dakote, South Dakote, Nebraska, Kansasa, Oklahome in Texasa, da moremo seštetati 700 milijonov akrov.

Združene države so polagoma dobile v last to ogromno ozemlje, začeni z zgodovinskim Louisianom nakupom. Ozemlje je bilo otvoreno za brezplačno naseljevanje, vzlic puščavam. Še le 1. 1902 je začela federalna reklamacijska politika, da se reši vprašanje puste zemlje na zapadu.

Do sedaj je bilo manj kot 20 milijonov akrov zapadne zemlje deležne irigacije, to povsem vsled prizadevanja posameznih držav. Te so vzdrževale skupaj 12 milijonov ljudi. Med tem ko suše in erozije prsti ustvarile nova vprašanja za konservacijo narodnega bogastva. Sama erozija je uničila ali poslabšala 200 milijonov akrov nekdanj rodovitne (Dalje na 4. str.)

RAZVOJ LETALSTVA

Ameriško letalstvo spada med najboljše na svetu in omrežje letalske službe je razpredeno ne le po vsej republiki, ampak tudi daleč v Centralno in Južno Ameriko ter celo preko Pacifika v Azijo. V teku prihodnjih dveh let bo upostavljena redna letalska zveza med Zedinjenimi državami in Evropo, in sicer za tovrstni in potniški promet. Polet preko Atlantika bo trajal približno 18 ur v vsako smer. Dosedanje letalske poštno in potniške zveze poslujejo redno in primeroma z malim številom nesreč.

Vsekakor pa je število nesreč še previsoko. V desetih mesecih lanskega leta so letalske katastrofe uničile 66 človeških življenj. Letalske nesreče še vedno izkazujejo mnogo višji odstotek kot nesreče na železnicah. Zato so eksperti v službi letalstva neprestano na delu za boljše in varnejša letala.

Veliko transportno letalo Boeing tipa, ki je opremljeno kot moderni letalski laboratorij, že več mesecev namenoma išče zračnih viharjev v okrožju mesta Seattle v Washingtonu. Letalo kroži v ozračju le v slabem in viharjem vremenu. Na letalu je nameščen štab letalskih tehnikov, ki študirajo vplive vremenskih nepravil na razne instrumente, posebno na radio. Znano je namreč, da radio, ki "utihne" tekom električne nevihte, največkrat povzroči nesrečo.

V Daytonu, Ohio, eksperimentirajo inženirji zvezne armade z neko novo napravo, ki naj bi omogočila pilotom varno pristati na letališčih tudi v največji megli. Po radiu kontroliran mehanizem naj bi v takem slučaju privedel letalo na pravi prostor in varno na tla.

Poskušnje se vršijo tudi z napravami, ki naj bi pravočasno opozorile letalskega pilota na vremenske nevarnosti v zraku, da bi se jim mogel ogniti. Druge naprave odpravljajo led z letal in spet druge so nameščene, da avtomatično pogasijo vsak požar, ki bi se mogel pojaviti.

Vsekakor je polje za večjo varnost zračnega prometa še zelo obširno. Stoteri izumitelji, mehaniki, letalci in vremenslovci združujejo svojo inteligenco in napore, da napravijo ameriško letalstvo najmanj tako varno, kakor je brzo, udobno in drugače praktično.

NELJUB GOST

Že vrsto let prihaja vsako jesen ali zimo v posej osvojevana influenza ali flu. Najhujše je razsajala v letih 1918 in 1919, ko je pobrala okrog pol milijona oseb. V letu 1936 je pokosila 28.230 oseb v tej deželi. Med leti 1931 in 1935 je na vsakih 100.000 prebivalcev umrlo za flu nad 24 oseb; v letu 1936 se je ta odstotek znižal na malo več kot 22 oseb.

Zadnja leta se influenza pojavlja v obliki hudega prehlada in ni tako nevarna kot je bila v letih 1918 in 1919. Vsekakor pa se jo lahko spozna po tem, da zelo oslabi telesni sistem. Posledice prehlada, ki je bil v resnici flu, čuti prizadeta oseba po več tednov.

Zdravniška veda dosedaj še ni mogla najti pravega preprečilnega sredstva niti zanesljivega zdravila za influenco.

NEVIDNI SOVRAŽNIKI

Boj s sovražnikom, ki ga vidimo, je nevaren, toda mnogo nevarnejši je boj z nevidnimi sovražniki. Volkov, medvedov, divjih bivolov, gorskih levov in drugih zverí, ki so bile nevarne prvotnim naselnikom v tej deželi, se nam dandanes v splošnem ni treba bati. Te zveri najdemo le še v zooloških parkih ali v nenaseljenih, težko pristopnih krajih dežele. Tudi strupene kače ne predstavljajo več nevarnosti. V boju s temi sovražniki je človek primeroma lahko zmagal.

Drugega pa je z malimi nevidnimi bitji, ki povzročajo različne bolezni. To so bacili, mikrobi, bakterije ali kakor koli jih že imenujejo znanstveniki. Dokler znanstveniki niso odkrili, da razne nalezljive bolezni povzročajo mikrobi, ki so prostemu očesu nevidni, so bila skoro vsa umetna obrambna sredstva proti tem boleznim brezuspešna. Znano je, da so gotove kužne bolezni preteklosti dostikrat pomorile več kot polovico prebivalstva v nekaterih pokrajinah. Ostali so le redki posamezniki, ki so bili izredno odporni. Potomci teh odpornjših ljudi so stvorili odpornejša ljudstva in sledeči vali nalezljivih bolezni niso bili tako smrtonosni, ampak so pobirali le manj odporne posameznike. Evropa je v teku stoletij prestala mnogo hudih epidemij, zato je bela evropska rasa proti gotovim boleznim precej odporna.

Za primitivna ljudstva v Ameriki in drugod pa so bile gotove nalezljive bolezni belcev skoro v vseh slučajih smrtonosne. Ta ljudstva si niso v dolgih dobah nabrala odpornosti proti njim, in to jim je bilo usodno.

Ko je v 16. stoletju Cortez oblegal sedanje mehiško glavno mesto, so ga Azteki junaki odbijali. Mož se je s svojim vojaštvom umaknil za eno leto in tekom tega časa so osepnice pobrale več kot polovico Aztekov, nakar je Cortez imel lahko delo. Osepnice so bili zanesli med domačine Španci. V bojih belih naselnikov z Indijanci Huron plemena v Quebecu je v resnici zmagala davica, katere so se Indijanci nalezili od belih. Na otočju Fidži je leta 1870 bolezen dobreev (measles) pobrala polovico prebivalcev. Za bele ljudi, ki so to bolezen zanesli na otočje, ni skoro nič nevarna, toda domače prebivalstvo ni imelo odporne sile napram nji. Omenjena bolezen tudi neusmiljeno kosi Eskime.

Nalezljive bolezni širijo razni mikrobi, silno mala bitja, ki jih je komaj videti pod najboljimi drobnogledi. Ti mikrobi se prenašajo od osebe na osebo direktno, potom mleka in druge hrane, potom vode ali potom raznih mrčesov. Nekateri vrste mikrobi se lotevajo svojih žrtev po eni poti, drugi po drugi. Zato je treba bolnike, ki imajo gotove nalezljive bolezni, izolirati, da ne pridejo v dotiko z zdravimi ljudmi in jih ne okužijo. V mleku se morebitni bolezenski mikrobi uničijo s pasteviziranjem, ki je od oblasti predpisano. V vodi se nosilci bolezni uničijo s klorinom. Zato voda mestnih vodovodov včasih nima prijetnega okusa, toda je varna. Z uničevanjem komarjev se prepreči širjenje malarije in rumene mrzlice; zanimivo je, da ene vrste komarji prenašajo mikrobe malarije in druge vrste komarji mikrobe rumene mrzlice. Bubonska kuga se širi potom

(Dalje na 4. str.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

NAŠ GLAS V RUSIJI

Slovenska lirika zadnje čase prav razveseljuje prodira v svet. To velja za češke in slovaške prevode naših pesnikov, posebno pa za ruske. Še pred nedavnim so v Sovjetski Rusiji vedeli o Slovencih in slovenski literaturi zelo malo. Nekaj prevodov slovenskih pesnikov v ruščino je izšlo že pred par leti, sedaj pa je izšel izbor slovenskih pesmi v prevodu Alekseja Surkova v njegovi najnovejši pesniški zbirki "Putem pesni" v Moskvi. S to izdajo je moderna slovenska poezija postala namah znana tako rekoč med vsemi ruskimi čitateljskimi krogi Sovjetske zveze. Naših pesmi niso priobčevale samo revije, mladinski časopisi in dnevniki, temveč so bile često čitane na recitacijskih večerih v prosvetnih društvih, večkrat so jih oddajale glavne ruske radio postaje, čitajo in uče se jih v šolah itd. Povsod so jih sprejeli ruski čitatelji z navdušenjem, ki ga je le redkokdaj bila deležna kaka tuja poezija. Pesniki, ki doživljajo tako priznanje v Sovjetski zvezi, so Oton Župancič, Srečko Kosovel, Tone Seliskar in Mile Klopčič.

NOV LIST

V Ljubljani je začel izhajati nov slovenski list "Orač", ki bo glasilo Kmečke zveze v Ljubljani. Namen lista je vzdrževati zvezo med vodstvom in članstvom organizacije in propagirati vero v lastno moč in lastno delo. List bo izhajal enkrat na mesec.

NAŠI V SVETU

V ljubljanskem dnevniku "Jutru" je bil dne 24. decembra 1937 priobčen obširen članek o belokranjskem rojaku Janku Lavrinu, ki je profesor univerze v Nottinghamu na Angleskem. Več njegovih angleških spisov so dobili Slovenci že v prevodih. Med drugim čitamo v omenjenem članku: "Janko Lavrin, Slovenec iz Bele Krajine, je stopil v angleško literaturo nekako v istem obdobju, ko je v ameriški književnosti pričel opozarjati nase drug slovenski rojak — Louis Adamič. Delo obeh Slovencev, ki se uveljavljata v svetu anglosaških kultur, je doseglo že tako visoko stopnjo, da bi bil vsak izmed njiju vreden izčrpnije študije. Biografski oris Janka Lavrina in izdaten prikaz njegovega dela, ki sega na področje literarne zgodovine, kritike in esejistike, ne bi bil nič manj zanimiv nego oris self-mademske literarne kariere pisatelja "Smeha v džungli", ki je stopil v literaturo iz delavske izseljeniške plasti."

ZA MORJE ADRIJANSKO

Tudi Jugoslavija se hoče opremiti z modernimi torpedovkami. Doslej je tvorila flotiljo jugoslovanskih torpedovk šestorica starih avstrijskih torpedovk, ki so bile zgrajene med leti 1913 in 1915, ki pa so za današnje razmere slabo oborožene. Nedavno pa je bila v Nantesu slovesno krščena nova moderna torpedovka "Beograd." Tej torpedovki bosta v kratkem sledili novi torpedovki "Zagreb" in "Ljubljana" in potem pridejo še druge. Dočim je bil "Beograd" zgrajen še v francoski ladjedelnici, se gradita "Zagreb" in "Ljubljana" z domačimi ljudmi in lastnim materialom v ladjedelnici v Splitu. (Dalje na 4. str.)

VSAK PO SVOJE

Bratje Slovaki so daleč za nami Slovenci, čeprav se medsebojno tudi nazivajo Slovence. Svojo "Rajsko dolino" na Long Islandu, N. Y., za katero so plačali dva milijona dolarjev, so šele zdaj doživeli. Slovenci so jo imeli in preboleli že pred več desetletji. In tudi cenejša je bila. Stala je samo okrog 90 tisoč dolarjev.

Japonska vlada bo te dni najbrž formalno napovedala vojno Kitajski. Ali bodo Kitajci preseščeni? Oni dan so časniški poročevalci vprašali črnca, ki je že 64 let sel v kongresni zbornici v Washingtonu, dali je demokrat ali republikanec. Mož je odgovoril, da ni niti demokrat niti republikanec, ampak samo služabnik ljudstva. Ko se bodo naši kongresniki in senatorji oprijeli takih idej in nazorov, bomo imeli najboljšo postavodajo na svetu.

Eksperti pravijo, da naša slavna depresija ni nič več take kot je bila. Seveda, postarala se je!

V nekem mestu Indiane se je bil izgubil lahkomišelni kužek in njegovi lastniki so ga iskali potom oglasa v lokalnem listu. Čez par dni se je izgubljeni pišček sam vrnil domov, noseč v robcu časopis z omenjenim oglašom. To kaže, da dandanes časopisje dosegajo vse sloje, tudi pasje.

Na trgu so se pojavile pasti za podgane, ki imajo nameščena ogledala namesto vade. Baje so te pasti uspešne, le to napako imajo, da se vanje vlovijo samo podgane ženskega spola.

Ko je John Carlson v Polku, Neb., nameraval vreči par svojih starih delovnih hlač v peč, je iz navade preiskal hlačne žepa, da si prikaže, da bi kaj našel v njih. V svoje veliko začudenje pa je iz enega žepa izlekel še dober ček za tisoč dolarjev, izstavljen na njegovo ime pred tremi leti. Kaj takega se meni ali tebi, dragi rojak, ne more pripetiti.

V Newarku, N. J. sta oni dan pešca John Samuels in Carmine Caruso s tako silo trčila skupaj na občestnem pločniku, da je bilo treba oba odpeljati v bolnišnico. Moža sta menda mislila, da vozita vsaki svoj avtomobil.

Alfred P. Sloan, predsednik General Motors družbe, je dobil za leto 1936 nad pol milijona dolarjev plače, W. S. Knudsen, takratni podpredsednik, 459.000 dolarjev, sedem drugih uradnikov skupno nad dva milijona dolarjev in 56 nadaljnjih uradnikov po več kot 50.000 dolarjev letno. Če se bo kdaj razširil komunizem v tej deželi, ne bodo zanj odgovorni Stalinovi agenti, ampak take pretrane plače posameznih stoprocentnih Američanov.

V Montani se je pred nekaj dnevi zaletelo v visoko goro potniško letalo in se popolnoma razbilo. Ubilo se je tudi vseh deset oseb, ki so bile v letalu. Gori pa se ni nič poznalo. Gore so sploh trmaste in se pred nikomur ne premaknejo z mesta. To je skušal sam prerok Mohamed, ki je moral korakati h gori, ker se gorila na vse prigovarjanje ni hotel potruditi k njemu. (Dalje na 4. str.)

Iz urada gl. tajnika

From the Office of
Supreme SecretaryPREJEMKI IN IZDATKI ME-
SECA NOVEMBRA 1937
INCOME AND DISBURSEMENTS FOR
NOVEMBER 1937

Odrasli Oddelok.—Adult Dept.

Dr. št. Lodge No.	Prejemki Income	Izdatki Disburse- ments
1	\$ 557.91	
2	699.98	642.00
3		25.00
4		47.00
5	159.76	28.33
6		31.83
9		44.00
11		400.00
12		41.43
14		1,000.00
15		318.67
16		172.66
18		1,000.00
21		95.00
22		44.00
25		197.00
26		146.33
27		203.00
29		26.00
30		2,106.00
31		1,018.50
32		62.49
35		204.45
36		216.83
37		1,500.00
39		64.33
40		71.00
41		14.00
42		500.00
43		168.00
44		51.00
45		961.00
47		58.00
49		46.24
50		3.00
51		19.83
53		141.00
54		5.00
55		1,086.47
57		572.50
58		162.18
61		69.00
68		146.51
70		58.33
71		23.00
72		515.67
75		300.00
76		15.00
77		500.00
82		14.00
84		56.33
85		28.00
86		20.00
87		57.00
92		38.00
94		42.00
99		1,046.00
101		83.37
104		22.00
106		156.00
107		35.00
108		30.00
111		151.54
112		123.77
119		51.25
120		313.13
121		39.30
123		58.02
124		14.00
125		16.00
129		134.84
131		119.89
132		79.00
135		99.00
136		22.00
137		12.67
138		20.00
140		21.00
141		11.00
142		19.00
143		39.26
144		9.00
147		67.99
148		32.00
149		26.00
150		25.00
151		1,000.00
153		15.00
155		63.79
156		34.06
157		38.01
160		27.00
161		25.01
162		587.00
163		23.96
164		28.00
169		14.82
171		550.00
174		11.33
175		49.00
176		125.00
178		14.00
179		41.00
180		15.00
182		15.00
183		68.47
184		20.00
185		70.57
187		52.30
188		13.50
190		175.05
192		126.00
197		50.85
198		45.82
200		37.67
202		15.00
203		15.00
204		5.00
207		32.00
209		53.00
211		1,036.00
216		66.14
218		31.00
220		15.03
221		20.00
223		42.65
227		16.00
229		11.30
232		31.60
Za mesec oktober		
1	\$ 804.70	
2	124.83	
Skupaj—Total		\$29,222.63

PREJEMKI IN IZDATKI ME-
SECA NOVEMBRA 1937
INCOME AND DISBURSEMENTS FOR
NOVEMBER 1937
Mladinski Oddelok.—Juvenile
Department

Dr. št. Lodge No.	Prejemki Income	Izdatki Disburse- ments
2	\$ 23.10	
5	2.40	
32	.60	
35	-8.40	
58	3.75	
68	3.60	
72	1.95	
86	1.35	
101	1.20	
111	8.85	
112	3.00	
119	1.65	
120	13.65	
121	.15	
123	2.40	
129	4.80	
131	1.65	
143	3.30	
147	3.45	
150	5.85	
155	4.80	
156	1.95	
157	.45	
161	.60	
163	2.10	
174	3.30	
183	6.90	
185	4.20	
187	2.85	
190	22.35	
197	.30	
198	2.55	
203	3.45	
209	2.25	
216	2.10	
220	.15	
Za mesec oktober		
1	\$ 19.20	
4	2.10	
6	14.25	
9	9.85	
11	4.90	
12	5.10	
15	4.95	
16	15.15	
18	16.30	
20	10.65	
21	31.50	
22	2.10	
25	8.85	
26	41.65	
27	4.90	
28	11.55	
29	16.95	
30	31.35	
31	18.45	
32	.60	
33	14.10	
35	8.40	
36	25.35	
37	44.55	
39	5.55	
40	17.65	
42	17.80	
43	12.60	
44	20.25	
45	16.65	
47	3.75	
49	8.85	
50	2.25	
51	.30	
52	.45	
53	5.70	
54	10.65	
55	8.10	
57	13.95	
61	5.55	
66	63.45	
69	.60	
70	8.05	
71	19.05	
72	1.80	
75	6.15	
76	2.40	
77	11.70	
78	29.70	
79	.45	
81	2.25	
82	4.95	
84	35.15	
85	7.05	
87	11.10	
88	13.60	
92	9.45	
94	18.60	
99	7.05	
101	1.20	
103	2.70	
104	2.55	
105	2.40	
106	1.05	
107	1.35	
108	5.10	
109	4.85	
110	2.70	
111	8.40	
112	3.15	
116	7.70	
117	2.40	
118	2.55	
121	2.70	
124	10.05	
125	3.00	
126	3.00	
127	1.65	
128	1.80	
129	4.80	
130	2.85	
131	1.65	
132	2.10	
133	5.70	
137	4.50	
138	16.15	
139	1.65	
140	11.65	
141	2.40	
142	4.35	
144	3.45	
145	4.00	
146	.90	
147	3.30	
148	6.45	
149	26.55	
151	.15	
152	1.05	
153	6.70	
155	4.80	
158	1.35	
159	8.23	
160	3.00	
162	4.95	
164	.60	
165	.90	
166	7.35	
167	1.95	
168	7.05	
170	5.65	
171	4.20	
172	6.30	
175	4.95	
176	2.55	
178	.60	
180	4.35	
182	13.95	
183	6.30	
184	16.30	
185	4.20	
186	3.45	
188	.60	
190	21.75	
192	1.95	
193	1.35	
194	2.55	
196	1.35	
197	.30	
199	6.80	
200	12.75	
201	1.65	
202	5.70	
203	3.30	
205	.75	
207	9.60	
211	7.65	
218	4.35	
220	.15	
221	2.25	
222	7.20	
225	18.60	
226	1.05	
227	.90	
228	.60	
229	8.25	
230	6.30	
231	1.35	
232	1.05	
Skupaj—Total		\$ 1,371.85

BOLNISKA PODPORA IZPLA-
CANA MESECA NOVEMBRA
1937SICK BENEFIT PAID DURING THE
MONTH OF NOVEMBER 1937

Dr. št.—Ime	Vsota Amount
2 Steve Orazem, Benf.	\$ 28.00
29 Anna Usenik	26.00
30 Jennie M. Olson	14.00
30 Louis Prebil	30.00
30 Frances Amato	15.00
30 Louis Novak	7.00
31 Katherine Nemanich	18.50
31 Vinka Ozretich	22.00
39 Steve Tomlinovich	26.00
44 Anton Okolish	28.00
44 Mike Platnar	23.00
47 Anton Skufca	35.00
47 Anton Tekadich	23.00
72 Valentine Majnik	7.00
87 Ivanica Banjo	29.00
87 Yelena Manestar	28.00
112 Kathryn Adamich	100.00
112 Maria Orlich	23.00
120 Helch Kovall	75.00
131 Louis Stefan	10.00
142 John S. Podgornik	19.00
153 Anna Silvinik	15.00
156 John Lubina	65.00
156 John Lubina	44.00
165 Frances Antonich	28.00
176 G. C. Porenta	21.00
176 John Semich	43.00
176 John Pavlich	20.00
184 Pauline Pishler	36.00
190 Mary Anjel	25.00
190 Mary Molek	26.00
190 Mary Deslich	28.00
200 Amelia Ule	15.00
202 Frances Kershinik	44.00
November 10, 1937.	
22 John Krajacic	\$ 20.00
25 Matt Kozar	20.00
25 Celia Kusan	65.00
25 Celia Kusan	23.00
25 Olga Lesar	5.00
54 Anna Lastovich	28.00
55 Martin Kodric	15.00
76 Mary Papez	29.70
85 Frances Turk	79.00
92 Frances Sterle	18.00
125 Joe Mancabelli	16.00
129 Frances Koschak	31.00
129 Angela Chernivec	17.50
137 Frances Mayne	5.00
178 Andrew Ozanich	14.00
179 Katherine Malovich	41.00
180 Augustine Guzik	15.00
190 Mary Anjel	65.00
211 Charles Jezek	36.00
218 Sam Grubich	25.00
November 18, 1937.	
4 Christina Barus	\$ 47.00
9 Frank Vertin	18.00
9 Katherine Lamuth	26.00
12 Josephine Halkias	5.00
25 Mary Nemgar	65.00
106 Frank Mahlich	33.00
112 Kathryn Adamich	43.00
124 William Novak	14.00
162 Teresa Benetz	15.00
183 John Dermota	41.00
192 Angeline Brula	15.00
192 Frank Moren	50.00
192 Frank Moren	24.00
192 John W. Peternel	37.00
204 Danica Burnich	5.00
207 Joseph Bozich	47.00
207 Frank Stopinsek	17.00
207 Andy Gombach	5.00
207 Joseph Kocjan	13.00
November 23, 1937.	
1 Steve Banovetz	\$ 28.00
1 Anna Kochevar	27.00
1 Josephine Osaben	14.00
1 Helena Zbanich	42.00
1 Christina Babich	25.00
1 Stephen Smrekar	15.00
1 Stephen Smrekar	63.00
2 Johana Matichich	19.00
2 Barbara Markovich	36.00
2 Charles Kerntz	35.00
2 August Seliskar	24.00
12 Mary Butkovich	9.00
12 Margaret West	15.00
15 Nick Schaefer	35.00
15 Joseph Bergles	35.00
15 Joseph Bergles	35.00
21 Mary Skul	18.00
21 Mary Perme	30.00
21 Tony Glazar	32.00
21 Frank Tanko	52.00
40 Anton Sime	19.00
40 Joseph Benedek	14.00
41 Valentine Dagarin	13.00
43 Frances Smole	

PODPORA IZPLACANA IZ
SKLADA ONEMOGLIH ME-
SECA NOVEMBRA 1937DISABILITY BENEFIT PAID DURING
THE MONTH OF NOVEMBER 1937

Dr. št.—Ime	Vsota Amount
5 Helena Mesojedec	\$ 28.33
39 Mary Janecsek	9.33
72 Frances Brozovich	8.67
100 Mary Roncevic	25.67
200 Frank Lunka	9.67
November 10, 1937.	
85 Terezija Gilach	\$ 8.00
92 John Shetina	10.00
November 18, 1937.	
112 Frank Kochevar	\$ 21.33
144 Anna Klobuchar	9.00
November 23, 1937.	
1 Gregor Kristian	\$ 11.33
1 John Kosir	11.33
1 Matt Mausar	11.33
Assessments for Mary	

Novi ne vem poročati poseb-
nih, ker se večinoma držim do-
ma v bližini gorke peči. Sploh je
v našem glasilu malo dopisov iz
velike slovenske naselbine kot je
naša. Menda se drugi na druge
ga zanašamo in potem nihče ne
piše. Iz poročil iz glavnega ura-
da sprevidim, da zadnje čase n-
pristopa mnogo članov k naj-
boljši slovenski organizaciji
Ameriki, k J. S. K. Jednoti. Za-
se, da bo spet treba napovedati
kampanjsko ofenzivo, da bod-
začele bombe novih članov v ve-
jem številu frčati v glavni urad.
V letu 1937 je k Jednoti pristo-
pilo lepo število novih članov
oba oddelka. Tako bi moralo i-
stalno naprej, da dosežemo na-
večje možno število. Upam, da
bomo v letu 1938, ko bo štiride-
setletni jubilej Jednote, spet sta-
rili našo bratsko dolžnost, pose-
no ko nam glavni urad nazna-
otvoritev kampanje v proslava
štiridesetletnice. Še vedno se de-
bijo rojaki in rojakinje, ki ima-
jo pogoje za pristop v našo Jed-
noto, pa zdaj še ne pripadaj-
nobeni podporni organizaciji.

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 720 letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$12 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIV. 104 NO. 3

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Profesor Glenn Frank, ki je bil v svojih dijaških letih pridigar in je včasih pomagal slovečemu evangelistu Billu Sundayu pri spreobračanju nevernikov, je nedavno postal načelnik programnega odbora republikanske stranke. Kakšne uspehe je dosegel pri spreobračanju ameriških nevernikov k republikanski stranki, bodo pokazale prihodnje volitve.

Zastopniki Lige narodov so se pretekli ponedeljek sestali k svojemu stotemu zasedanju. V svojih dosedanjih 99 zasedanjih Liga ni bogve kaj dosegla, toda uspeh je že to, da je vsaj v glavnem skupaj ostala. Sicer pa prvih sto zasedanj, kakor prvih sto let, je po navadi najhujše.

Ko je Henry Snyder v Harrisburgu, Pa., hotel k svoji izvoljenki, ga je na poti presenetel dež in ga grdo namočil. Ker fant ni hotel tak pred obličje svoje srčne dame, se je podal v krojačnico, kamor je bil par dni prej dal likati svojo drugo obleko. Zaradi pozne ure pa je bila krojačnica zaprta in moral je siloma vdreti vanjo, da je prišel do svoje zlikane obleke. V lokalni je potem pustil svojo vizitko, narkar je odtihel na policijsko postajo in je tam povedal vso svojo smolo. Ko so ga hoteli pridržati v zaporu, je položil varščino v znesku tisoč dolarjev in odgalopiral, da ni zamudil dogovorjenega sestanka. To kaže, da ljubezen res premaga vse zapreke, posebno če ima zaljubljenec za tisoč dolarjev drobiža v žepu.

Polica Harry Jones iz Morrisa, Ill., je neki dan v družbi enega tovariša prebrel vse okoliške hribe v upanju, da dobi vsaj enega skromnega zajčka pod strel. Toda niti on niti njegov spremljevalec nista našla ničesar kosmatemu dolgoušcu vsaj količjak podobnega. Slabe volje sta se moža vračala proti mestu in med potjo je policist za šalo ustrelil v veliko zarjavelo pločevinasto škatlo, ki se je dolgočasila na pašniku. Ko je šel pogledat, kako dobro je škatlo zadal, je našel v nji sveže ustrlejenega zajca.

Pred nekaj dnevi je odpotovala iz New Yorka nazaj v Francijo madama Fontanges, katere edina slava je, da je bila svoječasno nekaj mesecev ljubica diktatorja Mussolinija. Puna je mislila, da bo s to svojo odličnostjo napravila denar v Ameriki, pa se je grdo zmotila. Zdi se, da je noben pes ni povohal. Slično se je pred meseci zgodilo Mussolinijevemu sinu, ki je bil prišel navidezno študirat ameriško filmsko industrijo. Uradno je bil sicer dostojno sprejet, ameriško ljudstvo v splošnem pa se ni zmenilo zanj ali pa je celo zbijalo prezirljive šale na njegov račun. Fant je imel po enem tednu dovolj Amerike in se je razočaran vrnil v sončno Makaronijo. Prepričal se je, da je tu odločno nezdrav zrak za diktatorje in njihov zlaht. Američani so sicer lačni senzacij, toda vsega vseeno ne pogoltnejo. Po vsej priliki jim je ljubši vonj dihurja kot vse, kar diši po diktatorstvu.

Oni dan sta se v Manitowoc, Wis., poročila Edwin Wagner in Katherine Wagner. Poročil ju je Rev. Edward Wagner, družica je bila Melania Wagner, drug pa George Wagner. Za dobro mero so pri poročni ceremoniji igrali poročno koračnico Richarda Wagnerja. Wagner pomeni v slovenski tako kolar, iz česar bi se dalo sklepati, da bosta novoporočena brez neprikljivosti zakonski voz.

Pred par dnevi sem prejel kakega pol ducata čestitk h godu. Prijateljem, ki so se me spom-

nili s čestitkami, sem hvaležen, ker vem, da so jih pri tem vodili najboljši nameni. Na tihem me je pa malo jezilo, ker so me čestitke spominile, da sem bil ob rojstvu izročen v varstvo tistemu svetniku, kateremu naše dobro ljudstvo po navadi izroča v varstvo voličke, kozličke, prasičke in telčke!

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

po daljši bolezn umrl John Petrich, star 55 let, ki zapuša dve sestri.

V Clevelandu, O., je umrl Anton Palčić, star 55 let, rojen na Vrhniki pri Ložu. Tu zapuša soprogo, dva sina in hčer, brata Ernesta v Gowandi, N. Y., in brata Louisa v New Yorku, N. Y., v starem kraju pa mater, brata in sestro.

Opero "Nikola Šubic Zrinski" bo vprizorilo pevsko društvo "Zarja" v Clevelandu v nedeljo 27. februarja.

Slovenska banka The North American Trust Co. v Clevelandu, O., ki je zaprla vrata leta 1933 in je bila pozneje reorganizirana v The North American Bank Co., je doslej izplačala svojim vložnikom 23 procentov njihovih vlog. Na delničarski seji, ki se je vršila pretekli teden, je bilo obljubljeni, da morda v dolednem času izplača nadaljnjih 5% ali 10% starih vlog.

Mnogo boljše se je iz posledice depresije izkopal slovenska posojilnica v Clevelandu, ki se po reorganizaciji imenuje St. Clair Savings & Loan Co. Izplačevanje vlog je bilo tudi tam najprej omejeno in potem ustavljeno, toda od meseca maja lanskega leta posojilnica redno posluje, kar pomeni, da vložniki, ki so do takrat počakali s svojimi stariimi vlogami, so jih lahko dobili stoprocentno izplačane, ali pa so jih pustili v reorganizirani posojilnici, kjer se jim obrestujejo po 3% in so do pet tisoč dolarjev stoprocentno zavarovane po federalni zavarovalnici.

Dramsko društvo "Ivan Cankar" v Clevelandu, O., je preteklo nedeljo po daljšem počitku vprizorilo zanimivo tridejansko "Na Trški gori," ki je posetnikom zelo ugajala. Igra sama na sebi je lepa in vse vloge v splošnem so bile dobro, nekatere važnejše pa celo sijajno izvedene. Pa tudi poset igre je bil naraven, sijoč, kajti prostorn avditorij S. N. Doma z balkonom vred je bil popolnoma zaseden in mnogo posetnikov se je moralo zadovoljiti s stojšči. To je nekaj izrednega celo za tako veliko slovensko naselbino kot je Cleveland. Da se je po igri po takem vsestranskem uspehu razvila nad vse vesela in razigrana prosta zabava, se razume samo ob sebi.

NEVIDNI SOVRAŽNIKI

(Nadaljevanje s 1. strani)

podganjih bolh, tifus potom uši. Z uničevanjem teh prenašalcev bolezni se uničuje bolezen sama.

Kadar bolezenski bacili napadejo človeško telo, se gre za smrt ene ali druge stranke. Ako so bacili močnejši, človek podleže. Ako pa telo proizvaja dovolj protistrupa, poginejo bacili in oseba ozdravi. Tako ozdravljena oseba je potem navadno varna pred dotično boleznijo. Telo se je zavarovalo z dovoljno količino protistrupa, da bacile uniči, predno morejo povzročiti kako škodo.

Zdravniška veda je omogočila izdelavo gotovih serumov, ki vbrizgani v kri, napravijo umet-

nim potom osebo odporno proti gotovim boleznim, kot proti davici, tifusu itd. Marsikaka prejevalna bolezen je bila na ta način skoro odpravljena. Seveda pa mora znanost v službi javnega zdravstva vedno stati na straži pred temi sovražniki človeštva.

V boju proti bolezenskim mikrobom, bacilom ali kakor se ta svoja že imenuje, je v prvi vrsti potrebno, da jih znanstveniki spoznajo in da se seznanijo z njihovimi navadami. Potem v mnogih slučajih najdejo sredstva in načine njihovega uničevanja. So pa tudi bolezni, kjer so bili dosedaj vsi taki poskusi neuspešni. Na primer, bacil jetike je znan že precej dolgo, toda uspešnega sredstva za uničenje istega doslej še nimamo. Bacilov nekaterih bolezni, kot je na primer otroška paraliza, pa doslej znanstveniki še niso mogli odkriti; najbrž so tako majhni, da jih ne pokažejo niti najboljši drobnogledi. Dalje so nekatere bolezni, kot na primer navadni prehlad, pri katerih telo ne razvije dovoljne odporne sile, da bi se ubranilo ponovnega napada; isto velja za tako zvane nemške dobrece.

Vsekakor je neoporečna resnica, da zdravniška veda dosega z vsakim letom nadaljne uspehe v boju z raznimi boleznimi. Zato smemo upati, da bo v bodočnosti podjarmila tudi tiste nevarne bolezni, katerim še danes ni kos. Od strani ljudskih mas pa bo vedno potrebno inteligentno upoštevanje zdravstvenih nasvetov.

VAŽNOST IRIGACIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

zemlje. To je desetkrat toliko, kolikor znaša zemljišče, pridobljeno potom irigacije. Nedavno je sedemletna suša, ki se traja, pregnala 100,000 farmerskih družin iz velikih planjav, da si poiščejo boljše zemljo.

Federalna reklamacija igra še malenkostno vlogo v tej krizi. Le približno trije milijoni akrov dobivajo sedaj irigacijo iz federalnih projektov. — FLIS.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

ZA LJUBEZEN SE TRPI
V neki medmurski vasi se je neki 66-letni kmet, ki ima šest odraslih otrok, zaljubil v 54-letno vdovo, ki ima tudi štiri otroke. Proti volji otrok sta se stara zaljubljenca poročila, a ko je hotel kmet pripeljati svojo ženo na svoj dom, so navalili nanj sinovi ter ga hudo pretepli. Žena je še pravočasno utekla, za moža pa je bila sreča, da so mimo prišli orožniki ter napravili red. Pretepen od sinov se je podal na dom svoje žene, a so ga tudi tam čakale batine od ženinih otrok. Zdad morata stanovati stara mladoporočena pri tujih ljudeh.

NAVIDEŽNA SMRT

V Vrhovinah, vasi blizu Otočca, se je pripetil dogodek, ki je povzročil med praznovernimi vaščani velik preplah. 70letna kmetica Mirka Radičeva je bila pred dnevi na sejmu v Otočcu. Deževalo je ves dan in stara žena se je počutila zelo slabo. Ko se je proti večeru vrnila domov, je šla kar brez večerje spat.

Ko zjutraj stara žena ni vstala v času kakor običajno, sta šla v njeno sobo njena sinova in sta jo našla v postelji — mrtvo. Prišle so vaške ženske in rajno položile na mrtvaški oder, nato pa po stari navadi posedle okoli odra.

Nad glavo rajinke je gorla sveča in osvetljevala njen obraz. Zda je pa je zavladal med ženskami preplah. Dozdevno mrtva kmetica je odprla oči in začela začudeno gledati okoli sebe, nato pa je uprla pogled v ženske, ki so med krikom in vikom zbe-

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odbor:
Predsednik: PAUL BARTLE, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTELL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, E. D. 1, Box 153, Turtle Creek, Pennsylvania.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnika glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odbor:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 294 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotno uradno glasillo.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarno pošiljate pa na glavnega blagajnika. Vse prilože in priroze naj se naslovi na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za izdajanje zavarovalnic in bolnišnice pridržava naj se pošiljajo na glavnega zdravnika.
Dopis, društvena naznanila, oglasi, naročila članov in izpremembe članstva naj se pošiljajo na tajnika: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najvišje stroške v Ameriki. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in kadar hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva, ki pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 članov. Jednota plačuje, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost, sprejema tudi otroke v starosti od devet let do 18 let in ostanje lahko v mladinskem oddelku do 18 let. Prispevna za oba oddelka je prava. Mladinskemu oddelku nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 115.86%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE
MLADINSKEGA ODDDELKA DAJE
NAGRADE V GOTOVINI.

Za vsakega novopridobljenega mladinskega oddelka delka je predlagatelj deležen 50 centov nagrade.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka pa so predlagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine \$1.25 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine \$2.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine \$4.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine \$5.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine \$6.00 nagrada
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine \$8.00 nagrada

Te nagrade so v veljavi za nove člane, pridobljene od februarja 1937 naprej. Jednota jih izplača šele potem, ko novi član vplača vsaj tri assementne.

zale skozi vrata na prosto. Šele kamnolomu, kjer je delal, je oba sinova in nekaj pametnejših vaščanov se je upalo v sobo, kjer so ubogo ženo vzeli z odra in spravili nazaj v posteljo. Sprva "od mrtvih vstala" žena ni mogla niti govoriti, v nekaj dneh pa se ji je stanje toliko izboljšalo, da bo ostala pri življenju.

KONEC LAHKOŽIVCA

Po Somboru se je razširila vest, da je nekje v brazilskih gozdovih umrl bivši veliki župan Bačke, Julij Semze. Ta mož je bil nekada zelo bogat aristokrat in po vsej Evropi znan po najrazličnejših avanturah. V Somboru je bil veliki župan do leta 1911, potem pa se je preselil v Budimpešto. Po prevratu se je selil na Dunaj in da bi se otresel vseh valutnih predpisov, je baje okrog 700 milijonov kron stlačil v svojo violino in tako ves denar prenesel preko meje. V Avstriji se je bavil z raznimi spekulacijami in ko so mu postala tla prevročna, se je umaknil v Pariz, kjer je postal lastnik sumljivega nočnega lokala. Ko so ga iz Francije izgnali, je odpotoval v Južno Ameriko in se je tam leta 1934 poročil z neko zelo bogato vdovo. Lani pa je ženo brez vsakega vzroka zapustil in se podal po svetu. Zdad poročajo, da je umrl pri neki lovski ekspediciji.

LEPA ZAPUŠČINA

Mnogo se sliši o bogatih zapuščinah rojakov, ki so umrli v Ameriki, a se tudi mogočkrat zgodi, da se zapuščine razblinijo v nič in da so imeli namišljeni dediči zaradi njih samo poleg praznih nad huda razočaranja in tudi stroške. Črnogorec Mihajlo Radulović, ki živi v Plavu, pa je zdad deležen resnične zapuščine. Dobil bo 5 milijonov dinarjev iz zapuščine svojega brata, ki je pred nekaj meseci umrl v Severni Ameriki. Mihajlov brat O-ljubezen, se je pred kakimi 25 leti izselil v Ameriko, kjer se je dolga leta ubijal s težkim delom. Naposled pa je imel srečo. V Cermak Rd., Chicago, Ill.

KNJIZEVNOST

Mesečnik "Novi Svet" številka, ima sledečo vsebino: Narod in listu na pot; Predogodkov; Naša prva beseda; Evstahij, OFM; Naša nova pozdrevljen! Rev. J. Černe; Zdravljene Novi Svet v pan; Novemu Svetu v pan; Seznam ustanovnikov; Trunk; Tihe ure; Ivan Zor; Amerikanci; J. M. T.; J. Kler OFM; Slovenski izraz; J. Prepozno spoznanje; J. Brdar; T. Brdar; Ljubezne; Za smeh in List stane \$2.00 na leto in roča na naslovu: Novi Svet, Naposled pa je imel srečo. V Cermak Rd., Chicago, Ill.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought

Please Remember

A weekly newspaper like the Nova Doba necessarily must abide by certain rules and regulations drawn up and defined by the supreme board. These rules and regulations to some extent effect the members, particularly the lodge officers and writers who have occasion to contact Nova Doba office.

Some of our officers confuse the functions of the home office with that of the Nova Doba office, and vice versa. In order to avoid confusion the officers are requested to remember that the home office forwards names and addresses of newly acquired members to the Nova Doba, to be inserted on the mailing list. Names to be stricken off the mailing list, such as expelled members, deceased, withdrawn, emanating from the lodge secretary, should be forwarded direct to the office of Nova Doba.

Changes in mailing address should include both the old and the new house and street number, and if necessary, the old and the new city, town or village.

Members suspended for non-payment of assessments are not to be stricken off the official organ's mailing list, for in many instances the member becomes reinstated through payment of past due obligations.

Roster of SSCU lodges is compiled from data forwarded by the home office in Ely. A list of the newly elected lodge officers is reported to the home office by the lodge secretary, on forms furnished by the supreme office.

Many headaches and not to mention heartaches may be avoided by our writers if they will but remember to sign their name to all articles submitted for publication. The name must be signed in one's own handwriting, as decreed by our by-laws. Although typewritten articles are preferred, the name at the end of the story must be written in ink, or pencil.

Too often it happens that a member will spend considerable time and thought on an article dwelling perhaps on the coming lodge dance, only to mail it minus name or signature; or just typed in; or using a pseudonym. Unfortunately, in many instances there is not sufficient time left to return the article to the writer for signature and for the latter to mail it again to the Nova Doba office before publication date. The tragedy of it comes in the realization that the earnest efforts of a member come to naught, since the article is of no value the following week, after the dance has taken place. And the lodge could use some publicity on the dance!

Postal regulations prohibit the use of such terms as drawing, raffle, bunco, door prize, bingo, etc., and therefore any reference made by the writer to such items necessarily must be stricken out of the article.

The Nova Doba does not carry a supply of self-addressed envelopes for the use of its members. All requests for stationery must be made to the home office in Ely, Minn.

"As A Secretary Sees It"

Blawnox, Pa. — "Do not put off until tomorrow what you can do today" — lest tomorrow never comes, and cause for sincere regret be yours! . . . Now, at this time, you may have yearned for a second opportunity to comply with the intelligent observation of Mr. Franklin. Only that it is too late.

Locally, a sorrowful tragedy, in the form of a coal mine explosion, claimed the lives of ten men, with others injured or gassed. Due to the fact that the mine was idle that day, with only a small crew of maintenance men on duty, a much worse catastrophe was no doubt averted. These men were husbands and fathers to some loved ones. That their exit to the Great Beyond should be in such a shocking and unexpected departure is an extreme misfortune; yet for some of the bereaved families it may be doubly so. Were they fitly and properly prepared for such a calamity? The Grim Reaper seldom announces himself, and his victims where least expected.

Accidents and will happen, and unless we face the grim realities with the proper attitude, and secure the proper protection today, and not tomorrow, those we leave behind will be the recipients of injustice.

mark: "I never get sick or hurt, so why should I take out any insurance?" . . . That, in the writer's opinion, is the height of foolish and thoughtless confidence. Fortunate, indeed, is the person whom Miss Fortune fails to place on her date book; nevertheless, absolute immunity is not granted to anyone, knowingly. . . . In the year just closed, 14,000 people were killed by or in automobiles. When such an enormous figure is reached by only one of the Grim Reaper's assistants, there is no justification for empty words on a last stand against protection for the loved ones, perchance you meet up with an accident, something from which you had felt yourself exempted.

Many of the fair sex have attempted a vain argument for the supposition that the risk in the home is very small to warrant any needed protection. Perhaps they will regard their stand with greater skepticism, now that statistics have found the kitchen is the greatest contributor toward accidents in any one calendar year.

Accidents can and will happen, and unless we face the grim realities with the proper attitude, and secure the proper protection today, and not tomorrow, those we leave behind will be the recipients of injustice.

Betsy Ross News

Cleveland, O. — Yours truly attended his first Betsy Ross meeting last January 10, since meetings are now held the second Monday of each month.

Here is a brief resume of the proceedings: New officers sworn in by former president Frank Zalar, as follows: Frank Yankovich, president; Frank Sluga, vice-president; John P. Lunka, continuing as secretary and organizer; Adolph Perdan, treasurer. The coming baseball season was brought to our attention, and organizing a softball team for the Inter-Lodge League will be handled by Patsy Krall. A barn dance has been planned for the latter part of June at Manchutta's farm, with our president Frankie Yankovich supplying the rhythm. On October 22, another gala affair will be presented, the Eleventh Anniversary Dance, at Slovene Workmen's Home. Upper and lower halls will be used with Frankie Yankovich and Johnny Pecon furnishing dance music to suit the occasion. You can see that we have a big year in store and we do need your support. I appeal to you, brothers and sisters, to give Betsy Ross your support and be a regular member.

Our next meeting will be held February 14, commencing at 8 p. m. in the Slovene Workmen's Home. St. Valentine's day is an appropriate day for you to begin attending our meetings. Please come and let us get better acquainted with each other. By the way, a month's dues are offered free to one member at each meeting. Who receives this award? Come to the meeting and find out, for you have to be present in order to be eligible for the prize. Bro. John Perko was awarded the prize at the last meeting, but unfortunately he was not present to receive it. Hence, no prize. Refreshments followed the order of business, with music provided by Frankie Yankovich.

Johnny Gruden
No. 186, SSCU

Lodge No. 168

Helper, Utah. — At the regular meeting of lodge No. 168, SSCU, Carbon Miners of Helper, Utah, held January 9, 1938, the secretary was instructed to refrain from paying the assessments of any member from the lodge treasury.

All members, therefore, are requested to meet their assessments on time, since it is impossible for me to meet such obligations from my own pocket. Members are further requested to observe the by-laws which provide that assessments must be paid by the last of every month.

If a member cannot meet his assessments, he is requested to attend the regular meeting held every second Sunday of the month at 2 p. m., at Sker's Hall in Spring Glen and appeal to the lodge for help. The lodge is glad to render assistance.

John Yakapich
Sec'y-Treas.

Read This and Pass Out
She: "Have you put the cat out, darling?"

Darling (sleepily): "Naw, I didn't even know it was on fire!"

wrought by our negligence. Can we afford this? . . . I think not.

F. J. Progar.

BRIEFS

The first session of the annual meeting of the SSCU supreme board will take place Monday, January 31st, at the home office in Ely, Minn. A week previous the supreme trustees will meet in the home office to audit the books and inspect the records of the various officials.

Edward T. Glavic, secretary and Michael Carr, member of Cardinals lodge, No. 229, SSCU of Struthers, O., stopped at the Nova Doba office last week during their brief stay in Cleveland, visiting relatives and friends. These two active Cardinal members brought along with them an elaborately designed jacket worn by members of the lodge's softball team. On the jacket are inscribed "Cardinals SSCU."

Attending the funeral of the late Anton Palcic of Cleveland, were Mr. and Mrs. Ernest Palcic, Sr., Anthony and Robert Palcic, members of SSCU Gowanda, N. Y. lodges, and Louis Palcic, secretary of lodge No. 90, SSCU of Brooklyn, N. Y. Both the Palcic family of Gowanda and Louis Palcic, of Brooklyn paid a visit at the Nova Doba office with Mrs. Edith Drobnic, now of Cleveland and formerly of Gowanda. Mrs. Edith Drobnic formerly was Edith Palcic.

Colorado Sunshine lodge, No. 201, SSCU of Denver, Colo., will observe its anniversary with a dance on February 5, at the Slovene Hall.

Center Ramblers lodge, No. 221, SSCU of Center, Pa., will celebrate its seventh anniversary on January 29, with a dance to be held at Smith's Hall.

On January 29th, ladies lodge No. 230, SSCU of Chisholm, Minn., will hold a dance at Mahne's Hall.

On January 22, lodge No. 30, SSCU of Chisholm, Minn., will hold a dance in Mahne's Hall.

Lodge No. 149, SSCU of Canonsburg, Pa., will hold a dance on January 29 at the lodge's hall "Postojnska jama."

Two more Slovenes were added as directors to the Ely Commercial Club of Ely, Minn., at an election held recently. They are Frank Jenko and Anton Klun, who along with John Rikhus replaced three other directors. The by-laws of this organization do not permit directors to succeed themselves for reelection. Other Slovenes who serve as directors are: Joseph Veranth and Frank Zgonc, and these together with James I. Laing, J. A. Rothman, Helmer Olson and M. J. Murphy comprise the board.

John Regina, member of lodge No. 40, SSCU of Claride, Pa., is in Washington, D. C. on business. Bro. Regina formerly was athletic supervisor of his lodge.

Joseph Sodja, known as Banjo Buddie to Clevelanders, again appeared on Kate Smith's hour over the NBC network last Thursday, January 13. He played "Tiger Rag." This Slovene is receiving more and more recognition on Broadway for his ability to play the banjo, and has appeared in many theatres as a feature artist.

Trailing With The Pathfinders

Gowanda, N. Y. — In reporting the new officers elected by Pathfinders lodge, No. 222, SSCU I failed to mention that for recording secretary the members elected an able person, Helen Pollen.

Our own Mary Veloski has been elected one of the five directors of our Slovene Home. Mary is one of our most popular members and her election as Pathfinders' secretary and a director of the Home is proof of that popularity.

Scheduled changes are being arranged in the operation of the leather factory. There will be a temporary shut-down when everyone will have his vacation without pay. With this nationwide business recession, there'll be quite a tax on the unemployment insurance funds. We hope it can withstand this crisis, for it really is as much a necessity as life and sick benefit insurance.

It is at such times that everyone needs diversion. Why not interest yourself in your lodge? Here you will contact other members. Come to the meetings. Members' suggestions are very necessary to carry on its work. Following each meeting there is some sort of entertainment. Don't hesitate for there is no cost involved.

Julia L. Bozich

Export Majestics

Export, Pa. — The Export Majestics' last annual meeting was a grand affair; there was a full attendance. After the regular routine of business, we had election of officers for 1938, as follows: pres., William Korach; vice-pres., San Grubich; sec'y, Bert J. Marcelio; treas., Nick Grubich; rec. sec'y, John Biesuz; trustees: Della Calder, chairman, Dorothy Stanovich and Louis Dezanet. Sick committee supervisor, Bert J. Marcelio; athletic supervisor, William Korach; sentinel, Tony Dezanet and medical examiner, Dr. C. W. Dixon.

In our lodges' by-laws we put a few amendments: Members not present at least once every three months are subjected to a fine of 25 cents. And those members not present the last meeting of the year are subject to a fine of 50 cents.

To attract our members to our meetings we have decided to have a modified bank night.

Now brothers and sisters, secure more members; the bigger the local the more fun we will have.

Our lodge meets every third Thursday of the month at 7 p. m. during winter months and at 7:30 p. m. in summer, at my residence.

Bert J. Marcelio
Sec'y, No. 218, SSCU

Appeals to Members

Springdale, Pa. — I am a new member of the SSCU Electrons lodge, No. 228, and this is my first article in the Nova Doba. I hope to have many more in the future. At this time I wish to write about one of our members, Mrs. J. Progar, from Springdale, who has been ill and confined to bed for a long time. I would like to have the brothers and sisters from other lodges write a few lines to her. I think that this will help sister Jennie to recover from her illness.

Anna Mae Lutak

"The Yumph In Ely's SSCU Promotions"

By LITTLE STAN

Ely, Minn. — What! Didn't you know??? Tsk, Tsk! But he has even outside of his regular work. Heh, Heh! There is just one place where Little Stan does not have many interest being "Yumph" . . . That is with those to stir the pulse, good old Gophers. This rambling outfit from the no'th country hasn't been able to get together for some time . . . Reason is no yumph. But they are gaining momentum, and soon will have yumph and then some.

Meantime the only group of young swash-buckling SSCU'ers who have got Yumph are the Rangers of lodge No. 1. They held a meeting Wednesday night which revived some of the memories of the good old times held in the past. Peppy Louis Kotzian was at the musical helm, and the good old crowd quivered with yumph!

Peppy Lou recently returned from Cleveland . . . where he visited during the Christmas holidays. He takes this means to thank everyone for a good time, and he offers his humblest apologies to the Nova Doba for failing to make an appearance. But he promises not to forget next time. Anyway those Rangers are having a swell time. Now, Little Stan is looking forward towards seeing the Arrowheads, Hawk-eyes and the Gophers start hitting the old high spots.

Basketball is in the weakest stages in years here in Ely. Only teams active are the regular high school and junior college. But lodge teams haven't started in as yet. Some promise is evinced from a report given Little Stan by Doc Zgonc. Bro. Zgonc reports he is negotiating with a traveling basketball team of red-headed girls from Missouri. Looks like Doc will have to show them! Imagine a team of girl red-heads versus the Rangers . . . and Doc tosses a mean basketball! Little Stan hopes the game will materialize. 'Cause if it does, he, too, will don a basketball uniform . . . Imagine this lanky six-footer in basketball tights! YUMPH!

Besides it will mark the first time that Little Stan donned a uniform since he ran the half-mile in high school track activities under coach Edward Buckley. Oh, you didn't hear of this story before?

Well, it happened back in the spring of 1933. Little Stan was a lanky sprinter who came out to qualify for the track team for the first time. Coach Buckley eyed this human spectacle, immediately pictured him running the half-mile event. Little Stan turned out for practice. Round the quarter-mile bowl twice was the distance. On your marks; get set; and go! He started off on a loping pace, keeping up with his pals. A couple of boys started to speed. Little Stan followed suit (darned fool). Once around the track, and things looked a little better. Little Stan still kept up with the boys.

He looked up, gazed at the distance before him, and suddenly felt tired as he saw the long distance ahead. It was the last lap and the boys started to sprint! Little Stan's tongue was hanging out as he came to the last 100 yards. Everybody gave the added Yumph . . . and Little Stan wound up across the tape in third place. But he showed some promise.

Some weeks later the district meet was held in Virginia.

Continued on Page 4

Definition of "Yumph." Good old Daniel Webster failed to pick up the word when he had the latest edition of his vocabulary placed on the market. But Little Stan has a definition for the word all by himself. It means the spark or the push, or the "UGH!" . . . back of anything which spurs it on to a successful conclusion. Heh! Heh!

Among those who have had yumph are all the juvenile delegates who attended the convention in Ely in 1935-37. They had to plug and work hard to make the trip to Ely . . . and they were very successful.

Little Stan has got "Yumph."

SYMPHONY IN FLOWERS

Frank J. Jancar, Jr.

Los Angeles, Calif. — Yearly for almost a half century, Pasadena, California played host to millions presenting their beautiful pageant—Tournament of Roses.

On January 1, 1938, Pasadena, blessed with ideal weather, again played host to 1,250,000 spectators that came from all parts of the world to marvel at the symphony in flowers, which is a prelude to the nationally known Rose Bowl game.

Spun out in a tapestry of blooms in a floral ribbon five miles long, a flowered procession of 2,000 persons conveyed to the spectators the theme of Pasadena's forty-ninth annual Tournament of Roses—"Playland Fantasies."

Myths and legends, fairy tales, nursery rhymes and poems, history and all the tales which have delighted children were being depicted through the medium of hundreds of thousands of fresh natural flowers.

Following the trumpeters, Grand Marshall Leo Carrillo, astride a cavorting white horse, rode in a manner typical of his distinguished pioneer ancestors.

Behind him, the Tournament of Roses band consisting of 150 youths from Pasadena Junior College, swung into the traditional song of the parade "Sunshine and Roses."

Following the band of cars carrying Tournament of Roses officials, came Rose Queen, Cheryl Walker and her court of six princesses bowing and waving amid the tremendous ovation from the crowds who were gathered along the five-mile course.

In orderly procession, other units, other floats, made their way and turned off Orange Grove Drive onto Colorado Avenue.

The grand sweepstakes prize winner was the one submitted by the City of Burbank, California, one of the most unusual and delightful floats ever entered in the Tournament of Roses. It was a merry-go-round affair with young girls and boys riding on floral animals under a canopy of carnations and sweetpeas. Real merry-go-round music sounded from inside the float.

Other floats were submitted by civic bodies, Union Oil Co., 20th Century-Fox Corp., patriotic, religious and educational organizations.

Words are unable to describe the beauty and designs of the floats, each of which were impressive in the themes depicted.

Australia was represented in the parade as also was Alabama.

Australia's float suggested wild life of that country while Alabama's float, etched in flowers the seal of the State University. Thousands of Alabamians nearly yelled themselves hoarse as their float rolled by.

One of the most hilarious floats was that of North Hollywood showing "Falstaff and the Merry Wives of Windsor."

"Rosalie" was the theme chosen by Culver City for their float. On a central drum a dainty miss danced to the music of the Loyola University Band which marched ahead of the float.

Depicting the children's popular poem "Gingham Dog and the Calico Cat," the City of Lynwood's float was comprised of a dog in floral gingham and a cat of petals facing each other, their expressions indicating that a terrific battle was not far off.

In keeping with the holiday spirit the Altadena Chamber of Commerce float was called "The Night Before Christmas." The float, thirty feet long, repre-

sented a huge sleigh, the base of which was covered with greenery. Amid snow, rested a smaller sleigh in which Santa Claus rode. Behind the sleigh drawn by four reindeer rose a yellow castle. Around the castle were grouped Santa Claus workers, including Snow White.

Cheers of delight came from the children in the great crowd as Walt Disney's "Snow White and the Seven Dwarfs" came in evidence. A lovely forest scene with little Snow White seated beneath a large toadstool and each of the dwarfs having a smaller toadstool to himself, constituted this float, which received a hearty ovation from the crowd.

In effective contrast was the next entry, that of the 20th Century-Fox Corp., a flower bedecked fire engine typical of the period of the Chicago fire.

Drawn by four stallions, the ancient engine carried two pretty girls and a fearless driver in a fancy fire laddies uniform of 70 years ago.

San Francisco advertised its 1939 World's Fair on Treasure Islands, in flowers beautifully arranged.

There were 60 gorgeous floats in all, bands, men and women riding horses in the parade which was dedicated to the theme of "Playland Fantasies."

No spectacle in the long history of the Tournament of Roses has been greater than this one.

There were other glories of nature on the city streets, traversed by the parade; painstakenly blooming for the holiday season soon to pass away; tall palm trees standing row on row, before the attractive homes; spreading lawns, green with a new growth since the recent rains.

To the thousands of Eastern visitors, the beauty and fragrance of the flowers reminded in sharp contrast of the snows and bitter cold that prevails in their eastern homes.

There was great confusion on the streets and no one seemed to mind a push here or a shoe there. Everything suggested peace and the whole world seemed to be present here. Even snow-capped Mount Baldy nodded his approval as the parade rolled by.

To climax the eventful day, yours truly experienced another surprise. Out of a million and a quarter people aggregated here, who should I collide into but Jack Skapin of Lorain, an old classmate of mine at the parochial and high schools in Lorain. Presently, he is in naval service abroad the USS Medusa. This again confirms the old saying "Tis a small world after all!"

With the Ramblers

Center, Pa. — The Ramblers' first regular meeting of the new year was held Jan. 12. A nice turnout was present at the meeting. Keep it up, Ramblers, and let's all try to be present all the year round and make the meetings 100 per cent. All of our officers are new with the exception of our president. I know that the new officers are going to try hard to carry out their jobs respectively. Ramblers, let's all try and give them our full support, the real SSCU spirit. A publicity committee has been elected for 1938 and that means we will have more write-ups from Ramblers concerning our lodge, our Union's sports. I only hope the publicity committee doesn't forget to write. The Bank-Nite award was won by sister Josephine Oblock. Every meeting there will be an award given provided the fortunate member is present at the meeting.

January 29 is drawing near and with it comes the Ramblers' Seventh Anniversary Dance. All

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from Page 3)

Tracksters from all parts of the Iron Range were on hand with the thought in mind to cop medals, and to qualify for the state meet.

Events were run off in order. Then the half-mile jaunt, Little Stan's specialty. He took off his sweat outfit. The referee juggled numbers in his hand for player position. Little Stan picked first, but he thought the referee wanted to shake his hand... Tsk, Tsk. He got lane No. 1.

Opposing half-mile runners looked at Little Stan... Looked at his deep chest... his lanky legs, and thought there goes the winner! The gun cracked and "They're off!"

Little Stan was excited. He put on a burst of speed that had the traditional tale of the Hare and the Turtle beat a mile. He led rounding the first turn... led again rounding the second... But these runners were not to be fooled. They looped along in long easy strides, letting Little Stan get quite a lead.

Rounding the last turn to begin the circuit of the oval all over again, Little Stan felt his wind giving out. His legs felt strangely tired. His rear sagged. One by one runners passed. They looped along beautifully. Little Stan looked back. Only one runner behind him, all the rest ahead. He tried to find that "Yumph." It was gone. His tongue hung out dismally. His throat was dry. Half way round the last lap he looked up. Saw three runners sprint across the tape to win... But Little Stan was about to make the last turn. No... he made a bee-line for the showers! Heh, heh!

Later while waiting for the other runners at the school bus, two pretty maidens walked by. Little Stan still had that engaging smile on his face... They stopped, chatted, remarked how splendidly that tall fellow jumped the hurdles to come through to win... They thought it was Little Stan. Of course it wasn't but Little Stan didn't tell them yes, and he didn't say no. He just smiled, stuck out his chest... He wouldn't lie to the pretty damsels! Oh, no!

The boys who heard the conversation razzed Little Stan all the way home... Moral: YOU'VE GOT TO HAVE YUMPH!

The poem, "Little Stan's Austin," by Dorothy Kotchevar of Chisholm, Minn., in last week's issue was swell. Little Stan liked it very much! Got quite a kick out of it! It shows that all the members of the juvenile publicity committee have got "YUMPH!"

Stanley Pechaver
No. 2, SSCU

is in readiness and in order; we are expecting a huge crowd. The Ramblers are anxious to play host to all the SSCU members and their friends. So make a date for January 29 and spend an enjoyable evening with the Ramblers.

The great SSCU organization is going to celebrate its 40th anniversary this year. Along with the 40th anniversary the Ramblers are going to celebrate their 7th Anniversary. It's an honor to all SSCU members to belong to such a great organization. Let's all turn out and make one great celebration Jan. 29, the SSCU's 40th anniversary and the Ramblers' 7th anniversary.

I take this opportunity to extend a cordial invitation to all the neighboring lodges and their friends to attend the Ramblers' 7th Anniversary Dance, Jan. 29, Am counting on you and you, Electronics, Cheswick, Claridge, Pittsburghers, Delmont, and their friends. We'll be seeing you all on Jan. 29th at Smith's Ballroom. Be an SSCU booster. Mrs. Paul J. Oblock

Electrons, Sparks 'n Flashes

Stan Progar

Springdale, Pa. — When a manufacturer has trouble with a product, he may call in the Mellon Institute of Pittsburgh, an organization that diagnosis and cures industrial headaches. But when a scribe has trouble in grinding out a suitable article, he must sit alone, smoke countless cigarettes and let his headache go to blazes. But then, there's always a recourse for a scribe in such a predicament—start a gossip column. That's just what's going to happen here, so hold your seats.

Who? Who?

The sub-title may sound like an owl screeching, but nevertheless that's precisely what the Electronics are chanting as they probe for the correct answers. Try your luck.

Who is always getting himself into trouble? Although he is a regular guy and a hard worker, he just can't keep out of hot water.

Who is always promising to write next week, but can't find time because of a girl friend?

Who is running the professors a close race for the title of the most absent-minded person in existence?

What Electron might have been preparing for a trip to the altar had it not been for the present business recession?

What Electron is eagerly expecting a visit from the stork and will be a proud daddy some time this month?

What Electron is always getting married but never seems to get around to it?

What Electron is developing the "I" complex and is riding for a fall if he doesn't change?

Who is it that quit bowling because he forced himself to believe that he couldn't bowl?

So there it is, the lowdown on a few of the Electronics. Credit yourself five points for each correct answer. If you total forty points, quit your job and get a crystal ball because you are a genius. You have no right to work.

Excuse

Ye ole scandalizer had intended to air this gossip column in last week's edition due to the absence of Electronics news, but somehow failed to make the mail train on time. (Doggone it, that's the second consecutive week this has happened.) But he's going through with it despite the abundance of Electron news that has materialized at the regular monthly meeting just past. Today, news is side-tracked in favor of gossip. Maybe a bad policy but we can't be right all the time.

Contest

While your old gossip spreader was making his rounds, he ran pell mell into some hot news. He heard that the Electronics are sponsoring a contest to honor the 40th anniversary year. You know—40 years—40 new members. For complete details on this contest, read the next edition of Sparks "N" Flashes, that is if Brother Frank doesn't tell you beforehand.

Bowling

Accidentally, the gossip department was in attendance as the Electronics were bowling them over. But if I may say so, they were really bowling them over. To get in shape for a Ramblers-Electrons tussle, the Electronics will take on the Blaw-Knox Alley boys who hold a win over Center Ramblers keggers. Best of luck, boys.

A Thought

Now we arrive at that time when even a gossip must return to taciturnity. But before this actually happens, we leave you with a thought. Not idle gossip from one full of hot air, but

Ramblers Defeat Claridge

Center, Pa. — Friday evening, January 7 was a night on which two SSCU bowling teams held their match game. After the game was completed, Center came on top by a close score. Better luck next time, Claridge. I must say this: You are a nice bunch of fellows and good sports, Hamms.

Hamms as leader of the boys bowled also, but I see he had a bad night. I think it must have been due to his wife coaching him. Schmoke came from behind to pick up a few pins. Schmoke told me he saw 20 pins at once; no wonder he had so many strikes. Whitey was the top-notch from the team, heh, but he told me we better get a few pins upstairs. There must have been too many girls on the side lines for Pete. All he had was a wonder ball. Johnny Shula tried hard to get even with me. So much for Claridge, but I know you will try to get even with us in our return game.

Jake the "maestro" from Center had to be on the side lines, but was replaced by Tony Skerl who came on top over the rest with a score of 228 in one single game. Haines and Subic just kept on crashing the wood. I think more of that was due to some of Pebbles' rooting, heh boys. Link felt kind of blue due to a hard day's work; quite a busy man as salesman. Dizz wasn't doing so hot all evening and he thought the whole team was going to slip. Poor Smitty, the manager of the alleys, was all worried about the pins when Rusty was crashing the wood for the powerful speed ball; lucky none broke. Juck had his gutter ball working forgetting all but the head pin. Nice work, Juck old pal, I was close behind. Diz was getting disgusted with the five extra bowlers so he had to go up and get a drink. All in all we had a nice time.

Here are the scores.

CENTER			
Shanta	191	147	101
R. Yeann	118	140	—
Subic	156	164	—
Skerl	149	228	—
J. Yeann	153	128	—
Oblock	—	—	105
Harvat	—	—	88
Arno	—	—	139
Mozina	—	—	90
	767	807	533

CLARIDGE			
Whity	123	103	103
Schmoke	137	97	57
Hamms	68	103	—
Pete	99	114	95
Shula	85	134	88
Seslar	—	—	78

512 551 421
Paul J. Oblock
Athl. Supr., No. 221, SSCU

Did You Know That...

By Anna Prosen, Lodge 173

... The Great Wall of China was built in the thirteenth century B. C.?

... Grubs of the Japanese beetle, an insect pest, are located by their enemies, a variety wasp, by the wasp's sense of smell?

... First class travel is to be abolished on London's subway system?

... Beech wood is being used in Germany to replace the customary cork for bottle stoppers?

true words of Emerson. You may remember he said:

"A good apple or pear costs no more time or pains to rear than a poor one; so I would have no work of art, no speech or action or friend but the best."

Center Ramblers

Center, Pa. — At the annual meeting held by Center Ramblers, No. 221, SSCU on December 12, the following officers were elected for the year 1938: Paul Oblock, president; Jake Potochnik, vice-president; Frances Mozina, secretary; Isabel Erzen, recording secretary; Frank Kalik, treasurer. Trustees: Helen Righi, chairman, Josephine Oblock and Antoinette Pintar. John Harvat, sergeant-at-arms; Paul Oblock, athletic supervisor. Publicity committee: Mary Oblock, Helen Righi and Frances Mozina. The officers will appreciate the members' cooperation towards the lodge.

Members of our lodge are requested to pay their assessments regularly, at the meeting, or at my home at any time before the end of each month. It was passed at our meeting that any member who fails to pay on time will be suspended. Members must remember that benefits are not paid to the secretary, but to the members, and hence it is only proper to expect the constituents of our lodge to meet their part of the bargain. In several instances it has happened where members who were suspended became ill and were ineligible for sick benefits. Avoid such a situation by meeting your obligations on time.

As reported before, we are celebrating our seventh anniversary on January 29, by holding a dance at Smith's Pavilion. The committee in charge assures all guests a good time. No one will regret attending the dance. Plenty of refreshments. We cordially invite SSCU members and friends from Claridge, Renton, Cheswick, White Valley, Universal and our senior lodge No. 33. (A special invitation goes to Anton Erzen, and he can rest assured that we also will sing in Slovene. "Pa bomo tudi po slovensko zapeli.")

We want to congratulate Mr. and Mrs. Jacob Peternel on the arrival of their big bouncing baby boy. That means another Rambler. Is this correct, Jake?

Ramblers extend to James Peternel, juvenile member who is recuperating in the Columbia hospital from a mastoid, a speedy recovery.

Frances Mozina, Sec'y

WHY NOT WRITE?

East Palestine, O. — Life is a diversity of affairs. And there are those in every walk of life, who harbor in their minds brilliant ideas, but from such people these have never been extracted. Men and women of this type are by nature of a bashful disposition. They cannot tolerate conspicuousness.

In our own SSCU there are members who withhold very valuable constructive criticism. Quietly they scan the workings of fraternal affairs and accept the results derived from the ideas of other members.

The newspaper offers a great medium of expression to this distinct class of people. There is at the disposal of SSCU members, a fine news organ, which will gladly welcome opinions from them. Herein lies an opportunity for expression which is powerful in its scope without any undue conspicuousness on the part of the contributor. Why not write?

Joe Golitic
No. 41, SSCU

MY TRIP TO THE MEDITERRANEAN

BY Doris Marie Birtle,
Lodge 180

Editor's Note: This is the 11th installment of a series of articles which Doris Marie Birtle has prepared for publication in the Nova Doba. Readers will recall that Doris won a sixweek cruise to the Mediterranean in a nationwide contest sponsored by The Cleveland Press and The Cleveland Propeller Club. Other installments will follow in subsequent editions.

We wanted to continue our sightseeing in Cairo, but the scorching summer sun, now high in the heavens was dangerous and the guide insisted we take a rest. The siesta habit of taking a daily nap from noon to 3 p.m. is practiced to such an extent that all stores, markets, etc., are closed during that time.

When they reopened, we reached the well-known bazaars of Cairo. Our guide led us through a narrow lane crowded with stalls. There were displays of exquisite spun silver bracelets, bright oriental carpets, shining brass trays, inlaid cigarette cases, fragrant perfumes, costly silk robes, lovely leather slippers and many other things. Even the hardest person would find something tempting in this colorful array.

The moment we paused to admire something or other, the owner, his son, or one of his male relatives would invite us to have a look at his wares. They were very eager to sell their goods and rarely did they have a fixed price on the articles for sale. If we were even the slightest bit interested, the proprietor knowing us by our looks and dress to be American tourists would ask an enormous amount. We objected and walked off to have the native tag along our heels for yards asking "How much you give? How much you give?"

They love to bargain and think they might even be offered if we made our purchases right off. For the shrewd bargainer, beautiful ornaments as well as practical things can be bought cheaply. But it takes time. Granted this, I am sure anyone would find these bazaars a true "Shoppers' Delight."

Later in the afternoon we went to the large museum which contains all the personal belongings of King Tutankhamen, etc., all covered with leaf gold, is enough proof of his wealth, but there also were countless jewels, (an enormous chamber containing cases of them to be exact) his own chamber, and lastly, his gold caskets. These were made to fit one on top of the other, the last one being as large as the ordinary bedroom. The caskets, covered with hieroglyphs, tell the history of Egypt in pictures.

The only things needed to complete the display was the mummy of King Tut himself, but his body is still in one of the Pyramids where no doubt will remain. No one dares touch it because of the "spell" that hangs over it. From time to time excavators have attempted to remove the mummy but one in turn met death in a mysterious manner. So the mummy of the pharaoh, stripped of the possessions which were to have made him happy in the hereafter.

Married Bliss

"Goodness, George! This is not our baby! This is a wrong carriage."
"Shut up! This is a baby carriage!"

DOPISI

(Nadaljevanje s 3. str.)

Nadamo se, da vse te pridobimo na J. S. K. Jednoto! Kakepu se enkrat opozarjam na plesno veselico na večer 26. januarja. Noben član našega društva ne bi smel manjkati na veselici, in razume se, da to velja tudi za članice. Prijazno so vsi člani na poset veselice tudi članice drugih bratskih društev, katerim bomo skušali prirediti naklonjenost povrniti. Tako so vabljeni na veselico vsi ostali rojaki in rojakinje Chistolma ter bližnje in daleč okolice. Na svidenje in prijazno pozdrav! — Za društvo J. S. K. J. —

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Frank Kramar, tajnik.

Izobraženi in napredni delavci bodo končno prepričali svoje tovariše, da je največja budalost, kadar delavec v interesu mednarodnega kapitala rabi orožje proti delavcu, in sicer orožje, ki ga je v to svrhu sam izdelal. Kapitalizem in fašizem sta v službi imperializma, ki na en ali drugi način jezdi na hrbtni delovnega ljudstva. Toda, ko se delavec izpametuje, se bo otresel fašističnih, kapitalističnih in sličnih zavajalnih jezdecov in si bo sam krajil svojo usodo. Seveda, to se bo zgodilo šele, ko bo delavec prenehal verjeti vse, kar čita v časopisih organiziranega kapitalizma.

Gospodinjki in dramski klub Slovenskega doma priredi na večer 26. januarja veliki predpustni ples, na katerega vabi vse slovensko občinstvo iz tega mesta in okolice. Dobra godba bo v zgornjih in spodnjih prostorih Doma. Zgoraj bo igral za mladi no Joe Bartekov orkester, v spodnjih prostorih pa bo za odrasle godba na harmoniko, tako, da se bo vsak lahko sukal po svoje. Tudi slovensko pevsko društvo "Prešeren" bo navzoče in nam bo zapelo nekaj lepih slovenskih pesmi. Torej, na svidenje 26. januarja!

Med nami se je sprožila ideja, da bi ustanovili mladinsko pevsko društvo, zato so prošni starši, ki imajo otroke šolske starosti, da se prijavijo v Slovenskem domu. Poučevala bi ta mladinski pevski zbor Mrs. Josephine May, ki poučuje tudi pevski zbor "Prešeren." Mladina se bo tako vadila v slovenskem petju, mesto, da bi se klatila po cestah in se mešala v slabo družbo.

Omenim naj še, da so razni odseki našega Slovenskega doma istemu v veliko pomoč; brez istih Dom ne bi bil na takem statusu kot je. Posebno priznanje zasluži gospodinjki klub, kateremu gre zasluga za mnoge okraske in izboljšanje opreme.

Paul Klun.

East Palestine, O. — Dolžnost vsakega državljanja je, da po svojih močeh skrbi, da se ne sprejema take postavke, ki krati svobodo posamezniku ali skupini. Da se, na primer, ne sprejemajo take postavke, kakršne je bila pokojna prohibicija, ki je stala milijone dolarjev davne kopačevalce, poleg tega pa je razvila rakietstvo, podkupovanje in kriminalstvo, kakršnega ta dežela še ni imela v svoji zgodovini. Sprejem takih škodljivih postav je treba preprečiti, če je le mogoče.

Zvezni državni pravnik Homer S. Cummings si prav zdaj prizadeva izposlovati postavko, ki naj bi prisilila vsako osebo, ki ima v posesti strelno orožje, da se registrira. V tem bi bile vsote vseh vrst puške, pištole in revolverji. Ta postavka bi določevala, da vsaka oseba, ki kupi strelno orožje, ki ga zamenja, ga ima v posesti ali ki si isto izposodi, bi se morala registrirati pri "tax-collectorju" ter pustiti tam svojo sliko in tudi odtise prstov. Poleg tega bi bilo treba plačati še pristojbino za registracijo. Registracijske listine bi morala oseba vedno s seboj nositi, na lovu ali kje drugje.

Državni pravnik zagovarja ta njegov predlog s tem, da bi taka postavka preprečila kriminalcem nabavo orožja. V resnici pa bi bila to neke vrste diktatura. Kriminalci si bodo že znali preskrbeti orožje in ga seveda ne bodo registrirali. Pošten državljan bo pa moral iti skozi vse te ceremonije in še stroške bo imel po vrhu. In ako bi kdo izmaknil njegovo orožje in ga rabil v kriminalne svrhe, bi imel lastnik precej sitnosti, da bi dokazal svojo nedolžnost. Stvar je precej resna. Državni pravnik je izjavil, da ne bo odnehal, dokler se taka postavka ne uveljavi. Z njim se strinja tudi precej ženskih klubov, ki upajo na ta način preprečiti kriminalne čine.

Pomojem mnenju je zdaj dolžnost vsakega posameznika

ali skupine, da protestira proti sprejemu take postavke, dokler je čas. Obrne naj se pismeno na svojega kongresnika, ali pa na naslov: Robert L. Doughton, House Ways and Means Committee, Washington, D. C. Za tak slučaj se lahko rabi tako ali slično pismo, kakršnega vzorec je naveden v naslednjem:

"Hon. Robert L. Doughton, Chairman House Ways and Means Committee House of Representatives Washington, D. C.

Dear Sir: As an American citizen and taxpayer I protest against the proposed bill to register and control the ownership of all firearms, which is being sponsored by Hon. Homer S. Cummings, Attorney General.

This bill will not and cannot control the criminal. It will only work a hardship on the honest citizen and sportsman.

I respectfully request that your committee use its influence to defeat passage of this bill.

Yours truly,

Med temeljne pravice ameriškega državljanja spada tudi nošnja orožja. Kriminalne tipe naj spravijo na varno na kak drug način, ne pa s tem, da delajo zapreke in nepravilne postopeni državljanom in športnikom. Prav je, da branimo naše državljanske pravice.

Valentin Dagarin,

tajnik društva št. 41 JSKJ.

Waukegan, Ill. — Nenavaden dopis bo to-le, bratje in sestre. Poročati namreč hočem o našem društvu sv. Roka, št. 94 JSKJ, katero je močna postojanka naše Jednote s približno 350 člani in članicami v obeh oddelkih, ter katerega član sem že 24 let. Nenavaden slučaj bo to, ako navedem tukaj, da sem ob ustanovitvi tega društva vodil svojo korespondenco z bivšim glavnim tajnikom Geo. L. Brozichem, uredil vse knjige, pisal dopise agitatorične vsebine v takratno glasilo Glas Naroda, poleg tega pa še celo član nisem bil tega društva oziroma Jednote. Vodil sem namreč vso korespondenco za mojega brata Johna, kateri je bil prvi tajnik tega društva, kateri je bil sicer zmožen to delo opravljati sam, vendar je pa to meni prepustil, da me tako zainteresira za delo na društvenem polju.

Nič ne bo preveč, ako tukaj podam kratko biografsko črtico društvenih uradnikov ter nekaj naših prominentnih članov, kateri so našemu društvu v ponos, da tako seznanim ostalo članstvo z odborniki našega društva.

Predsednik društva je že tretje leto sobrat Anton Kobal. Kot bivši desetletni tajnik tega društva ima brez dvoma dovoljkušenj, da vodi naše seje po disciplinarnem ter parlamentarnem redu, katere si je tudi pridobil kot dragonar, ko je služil Francu Josefu. Frank Znidarsic, podpredsednik je izkušen fraternalist, naprednjak, ter vedno v prvih vrstah, kadar je treba kaj storiti za društvo. Anton Stanovnik, naš tajnik, tukaj rojen fant od fare, natančen, ter silno agilen tajnik. Pod njegovim tajništvom je naše društvo doseglo najvišje število članstva. Sto procenten agitator za našo Jednoto ter večini tako optimističen, da misli, da ni nikakega vzroka, zakaj sleherni rojak ali rojakinja v naselbini ne spada v naše društvo.

Matt Jereb je naš zapisnikar. Stara slovenska korenina. Nič ne pretiravam, ako podčrtam, da ga ni Slovencev v naši naselbini, kateri je več storil v dobrobit naselbine kot je naš Matt. Tih, naobražen mož je to, vsakdo, ki ga pozna ter zna ceniti njegova dela, ga spoštuje.

John Zalar je naš večletni blagajnik. Vseko čisto ter spoštovan mož. Predsednik posojilnega ter stavbiškega društva od začetka, ter bivši poslovodja slovenske zadrage. Pod njegovim

vodstvom smo postavili krasno stavbo slovenske zadrage v sredini naše naselbine, katerega razširja svoje veje po naselbini, ter ima sedaj že dve podružnici.

Victor Divjak, je prvi nadzornik, ter popolen naslednik svojega pokojnega očeta. Mlad, v Ameriki rojen fant, pa se vedno zanima za naša društva. Velik športnik. Svoje čase se je neprestano vadil v boksanju, da se nekega dne spoprime s svetovnim čempionom.

Frank Ile, drugi nadzornik, tudi v Ameriki rojen fant, se ponosa z najkrajšim imenom pri našem društvu. Je resen ter preudaren sobrat, točen ter zanesljiv odbornik.

John Jelovšek, tretji nadzornik. Kdo v naselbini ne pozna našega "Šebenika"? Vedno je v prvih vrstah za naše društvo, fin družabnik ter izvrsten kegljač. Ima izvanreden dar pripovedovanja, škoda je le to, da ni imel višjih šol, ker prav gotovo bi Slovenci "meli svojega "Sokrata."

Lovrene Terček, opravlja že leta in leta službo vratarja. Vsako leto z veseljem sprejme svoj častno službo vedno s pripombo, da bi mu nekoliko plačo povišali. Vedno pa se dobi član, kateri takoj predlaga, da naj plača vratarja ostane po starem, in tako že leta in leta opravlja to službo naš Lovrene zastoji.

Pri našem društvu imamo tudi takozvano inteligenco, s katero se more postaviti malo kdo. Zdravnik Kompare je naš član. Zobozdravnik Furlan je v naših vrstah. Matt Kirm, večletni alderman v North Chicagu, je dolgoletni član naše Jednote. Joseph Nemanich, član odbora za izobrazbo v tukajšnji višji šoli je tudi naš član. Iz teh kratkih opisov lahko razvidimo, zakaj je naše društvo v naselbini tako zelo upoštevano ter priljubljeno. Nisem napisal tega dopisa iz kake samohvale. Napisal sem to v agitacijske svrhe, vsem tistim, kateri žele pristopiti v naše vrste. Predstavil sem vam naš društveni odbor ter sem s tem dal trohico priznanja možem, ki vodijo naše društvo po poti napredka že leta. Bratje, po drugih naselbinah, povsod kjer so naša društva, storite tudi vi tako.

Paul Bartel

Eveleth, Minn. — Članom in članicam društva sv. Ime Jezus, št. 25 JSKJ, priporočam in jih prosim, da se v večjem številu udeležujejo se, kakor so se jih v letu 1937. To bo edina pot, po kateri moremo priti do kakih izboljšanj v korist društvu.

Na zadnji letni seji je bil za leto 1938 izvoljen sledeči odbor: Joseph Orehek, predsednik; Filip Fister, podpredsednik; Max Volcansek, tajnik; John Laurich, blagajnik; Joe Krall, zapisnikar; Louis Gouze, Sr., John Vrhovnik in Anton Sterle, nadzorniki. Društveni zdravnik je dr. F. R. Kotchevar. Društvene seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v cerkveni dvorani. Pozdrav in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 25 JSKJ.

Max Volcansek, tajnik.

Barberton, O. — Članom in članicam društva sv. Martina, št. 44 JSKJ, ki niso bili navzoči na letni seji, naznanjam, da je bil za leto 1938 izvoljen sledeči odbor: John Podlipec, predsednik; Mary Virant, podpredsednica; Angela Zalar, 112—17th St. N. W., tajnica; Ivana Merkun, 583 Brady Ave., blagajničarka; Anton Okolish, Jennie Podlipec in John Opeka, nadzorniki; John Yentz, zapisnikar.

Mesečne seje se bodo vršile vsako četrto nedeljo v mesecu ob dveh dopoldne v dvorani društva Domovina. Prihodnja seja se bo vršila v nedeljo 23. januarja in članstvo je prošeno, da se je v velikem številu udeleži. Pozdrav vsem! — Za društvo št. 44 JSKJ.

Angela Zalar, tajnica.

LISTNICA UREDNISTVA

Clan, Lorain, O. — Hranilne vloge v poštni hranilnici ali v poštini varčevalnih bondih (Savings bonds) so do vsote \$5.000.00 proste vsakega dohodninskega davka. Pa tudi za višje vsote se računa dohodninski davek samo od obresti. Ako, na primer, vložite v pošto hranilnico tisoč dolarjev, vam obresti prinesejo po 2% letno \$20.00; pet tisoč dolarjev bi vam prineslo letno \$100.00 obresti. Od vse te vloge in od obresti ni treba plačati nikakega dohodninskega davka. Ako bi imeli \$5.100.00, bi morali plačati dohodninski davek samo od \$2.00, to je samo od obresti, ki vam jih prinaša vsota 100 dolarjev, torej le malenkost. Obresti bančnih vlog pa so od začetka podvržene dohodninskemu davku, toda samo obresti, ne vloge. Dohodninski davek se računa samo od dohodkov in le obresti se pri bančnih vlogah smatrajo za dohodek. Seveda, morda vsi vaši letni dohodki skupaj, zaslužek in obresti od morebitnih bančnih vlog, znašajo tako nizko vsoto, da vam sploh ni treba plačati nikakega dohodninskega davka.

Konec svetovne vojne

Spomini francoskega rezervnega častnika, ki je sprejel Erzerberja na bojišču.

Nedavno, ko so sto tisoči ljudi v Parizu romali k grobu neznanega vojaka, da bi proslavili obletnico miru, je pisatelj Maurice Coriam opisal, kako je pred devetnajstimi leti kot poročnik francoske vojske prvi mogel slišati in sporočiti svojim tovarišem besedo miru.

Devetnajst let je tega, pripoveduje Coriam, ko sem ležal v strelskem jarku na zapadni fronti. Bilo je ponoči. Topovi so molčali, velik mir je ležal nad širnimi polji. Od daleč smo opazili neko gibanje črt pri nasprotniku, toda nihče ni vedel, da-li naj to pomeni poostreitev vojne ali začetek miru.

Bilo je devetega novembra na cesti v Trelon. Moj polk je bil na straži. Nenadno se je začela edinstvena parada. Častniki glavnega stana po prijezdili ih z druge strani je pridrdralo dvajset avtomobilov s častniki nemške vojske. Bili so parlamentarci, ki so se prvič sestali z našimi vojskovodji. Nismo se vedeli, kako je pri teh pogajanjih, nismo vedeli, kako se bodo iztekla. Hipoma je prišel neki polkovnik in dejal: "Čemu je ta stotinja še v položaju borbe?" Čemu res, ko se že pogajajo? Toda štiri leta službe na fronti so nam ta položaj sprenehila v običaj.

Desetega novembra. Stotnik mi je dejal: "Poročnik, postavite straže na ceste." Nič drugega. Nihče med nami ni vedel, kaj to pomeni. V globoki noči smo ležali na straži in potem so prišli dogodki, ki so se za vselej vtisnili v moj spomin.

Na cesti se je pojavil nenadno žaromet in videl sem, kako se nam bliža velika, bela zastava. Moje so planili iz nekega avtomobila. Skupina je tekla proti nam, med možmi je bil tudi civilist in neki nemški častnik je zaklical v francoskem jeziku "Parlamentarci smo!"

Prihajali so iz Nemčije, njih avto je bil od dolge vožnje ves od brata. Slutili smo, da gre za odločitev, nismo pa vedeli še ničesar. Po navodilih smo obkolili skupino. Pokazali so nam listine. Nemški častniki so se sukali okrog civilista in jaz sem čul vedno znova besedo "Erzberger."

Hipoma pravi neki glas: "Prosim vas, gospod poročnik, skrajšajte formalnosti. Pričakujejo nas, mudi se nam..." Bil je Erzberger, civilist, ki mi je zaklical te besede.

Sedaj sem vedel, da drži ta mož v črni obleki usodo sveta v svojih rokah.

Od razburjenja trepetajoč, končal svetovno vojno...

BRANISLAV NUŠIČ:

Občinsko dete

(Nadaljevanje)

Zato je gospa Mileva sedela vsako popoldne pri oknu, mimo katerega se je rad sprehajal mladi sodni pisar Vasa Gjurič, ne da bi slutil, da bo tudi on s svoje strani pripomogel, da bode otrok čim lepši.

Ko je tako bilo vse pripravljeno, da se izpolni še zadnja zakonska formalnost za izvršitev testamenta, so prišle nekega dne od šivilje še plenice, povoji, srajčke in vse druge malenkosti; prišlo je tudi novo korito in pripravljena je bila vsak dan vroča voda.

Tako je nekega dne, ko je v loncu kipele voda in je gospa Mileva sedela pri oknu čakaje na gospoda Gjuriča, potrkal nekdo tiho na njena vrata.

"Prosto," reče gospa Mileva z žalostnim glasom udovice.

Vrata se tiho odpro, in mirno in prijateljski stopi v sobo advokat Fiča.

Bravci, ki poznajo vse Fičine posebnosti in opravila, gotovo ne bodo mislili, da je prišel k gospe Milevi zato, da kupuje kože, ali da proda stare komate, ne, prišel je po zelo važnem, čisto advokatskem opravku, ki ga bomo zvedeli iz spodaj razloženega razgovora Fičinega in gospe Mileve:

Fiča: "Jaz vam nisem znan, ali to nič ne menja na stvari; jaz sem advokat, znani advokat Fiča."

Gospa Mileva: "Drago mi je, pa kaj bi radi?"

Fiča: "Vidite, gospa, meni je znana vaša stvar, ki s formalne strani ni tako enostavna; Nanaša se na mnoge odnose se paragrafe, ki z ozirom na vse evropske paragrafe nasprotujejo drug drugemu."

Gospa Mileva: "Ne razumem vas, gospod!"

Fiča: "Saj je tudi težko razumeti, draga moja, ker kot sem omenil, stvar ni enostavna."

Gospa Mileva: "Pa dobro; kaj torej hočete?"

Fiča: "Takoj vam povem, kakšna je stvar: Meni je znan testament vašega rajnega moža."

Gospa Mileva na te besede ne odgovori ničesar, ali se z vsem obrazom obrne proti njemu in ga začne pozorneje poslušati.

Fiča: "S tem testamentom ste vi, moja draga gospa, primorani, da rodite možko dete; ako rodite žensko, bi bila to za vas poguba. Vi menda vsaj ne nameravate, da bi rodili žensko dete?"

Gospa Mileva: "Da, za Boga, ali odkod naj to vem! Jaz bi rajša fantka, ali to je v božjih rokah!"

Fiča: "E, vidite, ravno to je ono, da to ni v božjih rokah, temveč v vaših, prav v vaših, gospa!"

Gospa Mileva se prekriza in ostrmi: "Moj Bog, gospod, kaj pa govorite?"

Fiča: "To kar sem vam rekel! To je vse odvisno od vas, da brez vsake kršitve odnosečega se zakona rodite možko dete. Ako se zaupate meni, jaz lahko storim, da rodite..."

Gospa Mileva je slabo razumela zadnje besede, zardi do ušes in komaj polglasno spruogovori: "Ali za Boga saj sem že v devetem mesecu..."

Fiča: "Toliko bolj! Vi ste v devetem mesecu in boste v nekaj dneh porodili! In ako rodite fanta — naj bo srečen! V sem zavpil: "Prinašate mir?"

Dobil pa sem samo odgovor: "Pršim, gospodje, ne zadržujte nas." V tem trenutku so prijezdili častniki našega glavnega stana. In sedaj sem slišal vprašanje: "Mir?"

In odgovor moža v črni obleki: "Da... da... da..." Trikrat se je glasil ta "da" iz zadnjega glasu. Bil je "da," ki je v svitu žarometa v zimski noči končal svetovno vojno...

tem slučaju mi boste dali za mojo dobro voljo in vašo gotovost kakih sto kron, in to je vse. Ali, pazite dobro, kaj vam še povem: Ako rodite punico, bo v drugi sobi zraven vaše čakal nedavno rojeni fantek, ki nima nič očeta, ni matere, in za katerega se sploh ne ve, kako je rojen."

Gospa Mileva je ostrmela; gleda na levo in desno in niti sama ne ve, kaj bi rekla. Zdi se, da je načrt ugaja, a ne ve, ali sme temu človeku zaupati ali ne.

Fiča je uganil njene misli: "Mogoče se bojite to storiti, ker me ne poznate. Ali vi se motite, ker je stvar zdaj enostavna. Težko je bilo samo, da se je našel ta načrt, to je ono, kar vas velja vsa stvar, z drugimi besedami: moja nagrada. A zaupanje vame imate lahko, ker pred paragrafi, ki se nanašajo v glavnem na to stvar, bi bil sam ravno toliko kriv, kakor vi, ako bi do česa prišlo. Torej jaz moram varovati sam sebe, to mi boste gotovo sami priznali."

Gospa Mileva: "Da, ali... kako naj vam povem... pa ako se zve?"

Fiča: "Zvedeti se ne more, jaz ne smem povedati, vi ne smete povedati."

Gospa Mileva: "Ali — babica?"

Fiča: "Babica? Babica bo moja žena; to, ki jo zdaj imate, boste spodili."

Gospa Mileva: "Pa otrok?"

Fiča: "Če bo fant, bo vaš."

Gospa Mileva: "A punička?"

Fiča: "Jo bomo že komu izročili; to je moja skrb, da se o njej ne bo nič razvedelo. Nekaj boste dajali mesečno za vzdrževanje otroka."

Gospa Mileva molči, dolgo molči in premišlja. "Juh, strah me je, samo če pomislim."

Fiča: "Izbirajte! Ali dvestotisoč dinarjev, s katerimi vi razpolagate, ali primerno vzdrževanje."

Gospa Mileva vstane, gre razburjena po sobi, se zopet vrne, pogleda Fiči v oči in ga hoče nekaj vprašati, ali se premisli. Fiča živo nadaljuje.

"Vi se morda vprašujete, kaj bi jaz zahteval za takšno uslugo. Prosim — jaz sem skromen, zelo malo; samo toliko, kot vi mislite, da je prav za tako uslugo."

"Ne, ne mislim tega, v tem oziru bi lahko, ali... ne morem se odločiti, to ni tako lahko."

Pa vendar — po daljšem boju same s seboj se gospa Mileva odloči, da vzprejme predlog in sklene pogodbo s Fičo.

Se tisti dan se je gospa Mileva razjezila na babico, tetko Lenko, ker je malo pozno prišla, in jo je spodila; za babico pa je vzela Fičovo ženo. V resnici mnogi so se temu čudili, ker se Fičeva žena ni nikoli učila tega opravila, ali, če je taka volja porodilja, pa naj ji bo!

In naposled pride dan, ki so ga že težko pričakovali: Gospa Mileva leže v postelji, v kateri so bile tri blazine s kvačkaniimi volčki, potem odeja od rdeče svile in vse drugo, kar je potrebno.

V sobi ni smel vstopiti nihče razen Fičeve žene, a v sosednji sobi je čakal Fiča, pripravljen, da rodi otroka, kakor ga je zahteval testament.

Gospa Milevo popadejo porodne bolečine in v božjem imenu rodi fantička, ki je bil v resnici tako velik, kot da ima že dva in pol tedna. Ali to nič ne de. Neko majeno punčko, ki se je brez stvarne potrebe tu našla, pa odnese še tisto noč Fiča nekam iz hiše.

A drugi dan se je raznesel po mestu glas, da je gospa Mileva dobila nočjo lepega, zdravega fantika, ki je na las podoben njenemu rajnemu možu.

Otrok dobi na znamenju ime Morničlo, a čez teden dni je dobil pri krstu ime Nedeljko.

Tako je bil grešni Milič zdaj že drugi krščen. Boter pri drugem krstu pa se je resno potegoval mladi materi, da bi mu bile

(Dalje na 8. str.)

KNUT HAMSON:

BLAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

— Tako, je dejal Sivert in šel dalje. — Prišla sta mimo Storborge, mimo širokega razgleda, divji petelini so peli vso pot na tem in onem griču; ni bila godba na pihala kakor v mestih. ne, ampak bili so glasovi, javen oklic, ki je oznanjal pomlad. Iznenada sta z vrha nekega drevesa začula prvo ptico pevko, budila je druge, vpraševale in odgovarjale so z vseh strani, to je bilo več kakor pesem, to je bil hvalospev. Izseljenca je pričelo navdajati domotožje, nekaj onemoglega, namenjen je bil v Ameriko, nihče ni bil za to bolj zrel kakor on. — Toda zdaj se moraš vrniti, Sivert, je dejal. — Da, je odgovoril brat, ker na vsak način hočeš.

Sedla sta na gozdni parobek in gledala vas pred seboj, prodajalno, pristan, Bredovo prenočišče. Pri poštni ladji je tekalo nekaj ljudi sem in tja in se pripravljalo na odhod.

Jaz nimam nič časa, da bi še dalj tukaj sedel, je dejal Elizej in spet vstal. — Škoda res, da greš tako daleč, je dejal Sivert. — Elizej je odvrnil: Pa saj se vrnem spet. In potem, saj ne potujem z golim kovčgom iz včrčenega platna.

Ko sta drug drugemu voščila srečno pot, je Sivert stisnil bratu v roko neko majhno stvar, nekaj, kar je bilo zavito v papir. — Kaj je to? je vprašal Elizej. — Sivert je odvrnil: Pa tudi piši pridno! ptem je šel.

Elizej je papir razvil in pogledal: bil je cekin, tistih dvajset kron v zlatu. — Ne, tega mi ne smeš dati, je zavpil za bratom. Toda Sivert je šel dalje.

Nekaj časa gre dalje, potem se obrne in spet sede na gozdni parobek. Okrog pošne ladje je vse živahnije, vidi, kako stopajo ljudje na krov, tudi njegov brat stopa na krov, in ladja odplove. Tam potuje Elizej v Ameriko.

Nikoli se ni vrnil.

12

Gori proti Sellanrai se je vila čudna procesija, kot procesija nemara malo smešna, toda le ne samo smešna: bili so trije možje z velikanskimi torovi na plečih, z vrečami, ki so jim visele ob prsih in ob hrbtih navzdol. Šli so v gosjem redu in drug drugemu klicali šaljivke, toda nositi so morali težko. Mali prodajalec Andresen je šel v procesiji prvi, sicer je pa bila procesija tudi njegova; za to procesijo je opremil sebe, Siverta s Sellanrae in Fredrika Stroma s širokega razgleda. Vražji majhen fant, ta prodajalec Andresen, njegove rame so bile upognjene skoro do zemlje in njegov jopič je bil od vrata doli pretrgan, ali on je vlekel, vlekel svoje breme.

On ni kar tako kupil Storborge in prodajalno, za to ni imel denarja, rajši še malo počaka in dobi nemara potem vse zastoj. Andresen ni bil neuporabljiv človek; za zdaj je vzel Storborg samo v najem in kupčeval dalje.

Pregledal je vso zalogo blaga in našel tam množico stvari, ki jih ni bilo mogoče prodati, od ščetk za zobe do vezenih namiznih prticev, da, do majhnih ptičk na deščicah, ki so dejale "pip", če jih je človek na pravem mestu stisnil.

Z vsemi temi rečmi je krenil zdaj na pot, hotel jih je prodati rudarjem na cni strani hriba. Še izza Aronsenovih dni je imel izkušnje, da kupijo jamski delavci, kadar imajo denar v roki, vse na svetu. Zda se je jezil le zaradi tega, ker je moral doma pustiti šest gugalnih konj, ki jih je bil Elizej kupil na svoji zadnji poti v Bergen.

Karavana je dospela na sellanrajsko dvorišče in moške so odložili bremena. Dolgo niso počivali; ko so se napili mleka in so svoje reči za šalo ponudili vsem ljudem na Sellanrai, so zadeli bremena spet na rame in šli dalje. Samo za šalo se niso napotili. V južni smeri skozi gozd so se z bremenom majali naprej.

Hodili so do poldneva, kosili so in potovali dalje, dokler se ni zvečerilo. Potem so zažgali ogenj, se utaborili in nekaj časa spali. Sivert se spal sede na kamenu, ki ga je imenoval svoj mehki naslanjaj. Da, Sivert je znal živeti v puščobi, sonce je ves dan žgalo kamen in na njem se je dalo dobro sedeti in spati. Njegovi tovariši niso bili tako izkušeni in tudi niso sprejeli dobrega nasveta, polegli so v resje in bede zmrzovali in kihali. Zatem so zajtrkovali in šli dalje.

Zdaj so pričeli vleči na uho, ali ne slišijo kakih strelav, in upali so, da bodo v teku dneva srečali ljudi in prišli do rudnika. Delo je moglo ta čas napredovati najbrže daleč od morja v smeri proti Sellanrai. Strela niso slišali. Hodili so do poldneva in niso srečali nobenega človeka, a zdaj pa zdaj so prišli mimo velikih jam v zemlji, ki so jih bili ljudje izkopali za poskus. Kako je šlo to skupaj? Brž ko ne je bilo tako, da je bila ruda na tej strani hriba skozi in skozi bogata, potem tekem so delali samo v čistem, težkem bakru in delavci so se od morja komaj ganili.

Opoldne so srečali še več jam, toda še zmerom nič ljudi; hodili so dalje do večera in pod seboj so zagledali že morje; potovali so skozi puščo zapuščenih jam in niso čuli niti enega strela. To pa se jim je zdelo že kar preveč čudno. Toda morali so še enkrat užgati ogenj in se spet utaboriti za noč. Posvetovali so se: Kaj so z delom končali tu? Kaj naj bi se z bremenom spet vrnili? Se pomisliti ni na to! je dejal prodajalec Andresen.

Naslednje jutro je prišel k njihovu taborišču mož, bled in potrtn mož, ki je gubanil obrvi, opazoval ljudi, jih razgledoval. Kaj si to ti, Andresen? je vprašal. Bil je Aronsen, trgovec Aronsen; nič ni nasprotoval, da je od karavane dobil kave in nekaj jesti in je prisedel k mčnem. Videl sem vaš dim in sem hotel dognati, kaj bi to bilo, je pojasnil. Mislim sem: Boš videl, pamet so vzeli v roke in spet pričeli z delom! In zdaj ste vi tu-le! Kam pa mislite? — Sem kaj? — Kaj pa imate v vrečah? — Blago! — Blago? je zavpil Aronsen. Ali mislite tukaj prodajati blago? Tukaj ni nikogar več. V soboto so odšli. — Kdo je odšel? — Vsi skupaj. Tukaj je vse prazno in zapuščeno. In razen tega imam jaz dovolj blaga; do vrha polno prodajalno. Kupite lahko pri meni.

Ah, trgovec Aronsen jo je spet skupil, z rudnikom je bilo konec!

Pomirili so ga še z malo kave in ga potem izprašali. Aronsen je povsem pobit zmajeval z glavo: Saj se kar ne da povedati, človeku kar v glavo noče! je dejal. Vse je šlo zelo dobro, prodajal je blago in pobral veliki denarja. Vsa fara krog in krog je cvetela in si je lahko privoščila mlečne kaše, novo šolo in vrhu tega svetilke s prizmami in mestne čevlje. Tedaj se je

gospodom nenadoma zazdelo, da se nič več ne izplača, in so napravili konec. Kaj se res ni nič več izplačalo? Pa doslej se je izplačalo, ni res? Kaj ni bakrena ruda ob vsaki razstrelbi prišla na dan? To je povsem navadna goljufija. In niti ne pomislijo, da so spravili s tem moža, kakor sem jaz, v največje nepravice, je dejal Aronsen. Pa bo že brž ko ne tako, kakor govore, da je vsemu spet Geissler kriv. Prišel je natanko v trenutku, ko so z delom nehali; prav tako je, kakor da bi bil vohal!

Kaj je Geissler tukaj?

Če je tukaj! Ustreliti bi ga bilo treba! Prišel je nekega dne s poštno ladjo in vprašal inženirja: No, kako gre? — Dobro, kolikor vem, je odgovoril inženir. Toda Geissler je vprašal samo še enkrat: Tako, da gre torej dobro? — Da, bolj ne bi moglo iti, kolikor vem! je odvrnil inženir. No, hvala! Ko so odprli pošto, je bilo za inženirja pismo in brzojavka, da se delo nič več ne izplača, da naj napravi konec.

Udeleženci karavane so se spogledali; a vodja, prebrisani Andresen, poguma očitno še ni izgubil. — Le kar vrnite se! je svetoval Aronsen. — Tega pa ne storimo, je dejal Andresen in pospravil kotel za kavo. Aronsen se je zastimel v vse tri po vrsti. Vi ste prislojeni! je dejal.

Vidite, prodajalec Andresen se ni veliko zmenil za svojega prejšnjega gospodarja, zdaj je bil sam gospodar, on je bil karavano daleč v pokrajino sam opremil, izgubil bi bil ugled, če bi se bil tam na hribu obrnil. — Toda kam pa mislite? je ogorčeno vprašal Aronsen. — Tega ne vem, je dejal Andresen. Ali on je le imel svojo nakano, nemara je mislil na domačine: da pride tja s tremi možmi, natovorjenimi s steklenimi biseri in prstani. — Pojdite, gremo! je dejal svojim tovarišem.

Aronsen pa je to jutro hotel ostati dalj časa zunaj; ker je že bil na poti, je hotel nemara pogledati, ali so bile res vse jame zapuščene, ali je res, da so bili vsi ljudje odšli. Ker pa so bili ti krošnjarji tako trmasti in so hoteli dalje, so ga v njegovi nakani prav za prav ovirali, vedno in vedno jim je moral odsvetovati, naj bi nikar ne hodili dalje. Aronsen je bil besen, šel je pred karavano po hribu navzdol, vrtel se je neprestano v krogu in jim vpil, jih zadrževal, branil je svoje področje. Tako so dospeli doli na kraj barak.

Tam je bilo pusto in prazno. Najvažnejše orodje in stroji so bili spravljani pod streho, ali bruna, deske, polomljeni vozovi, zaboji in sodi so ležali vseokrog. Na nekaterih hišah se je bleščal lepak, ki je prepovedoval vstop.

Zdaj vidite! je vzkliknil Aronsen. Nikjer nobenega človeka! Kam neki hočete? In je karavani grozil, z veliko nesrečo in s pristavom; on sam da jim bo sledil korak za korakom, če morda ne prodajajo prepovedanega blaga. Za to je ječa in galeje, bom konstant.

Zdajci je Siverta nekdo poklical. Mesto le ni bilo docela zapuščeno, ne kakor izumrlo. Neki mož jim je migal izza hišnega vogla. Sivert se je z bremenom majal k njemu in ga takoj spoznal: Bil je Geissler.

Čudno srečanje! je dejal Geissler. Imel je cvetoče rožnat obraz, toda zdelo se je, da so njegove oči v svetlem pomladanskem solncu trpele, kajti nosil je siv ščipalnik. Govoril je živahno, kakor zmerom. Srečno srečanje! je dejal. To mi prihrani pot na Sellanrai, moram še toliko opraviti. Koliko naselbin pa je zdaj v almeni? — Deset. — Deset naselbin? To mi ugaja, tedaj sem zadovoljen. Dva in trideset tisoč takih mož, kakor je tvoj oče, naj bi bilo v deželi, izračunal sem! je dejal in zraven pokimal.

Kaj greš, Sivert? je klicala karavana. — Geissler je poslušnil in urno odgovoril: Ne! — Pridem za vami! je zavpil Sivert in odločil svoje breme.

Sedla sta in se pogovarjala; Geissler je bil navdahnjen in molčal je le toliko, kolikokrat je Sivert dal kak kratek odgovor, potem je spet sprožil: Vprav čudovito srečanje! Jaz kar ne morem preko tega! Vse moje potovanje je tako izvrstno pteklo in zdaj srečam tukaj-le še tebe in si lahko prihranim ovinek čez Sellanrai! Kako je doma? — Hvala za vprašanje. — Ali ste svišli na zidanem hlevu že postavili? — Da. — Da, jaz se z delom zelo preobložem, raste mi čez glavo. Pogledaj si vendar, kje zdaj midva sediva, dragi Sivert? Na razvalinah mesta. In ljudje so ga zgradili prav proti svoji koristi. Prav za prav sem jaz vzrok vsemu temu, to je, eden od posredovalcev v neki majhni komediji usode sem. Prišlo se je s tem, da je tvoj oče našel v hribih nekaj kamenov in dal, da si se ti z njimi igral, ko si bil še otrok. S tem se je pričelo. Jaz sem prav dobro vedel, da so imeli tisti kameni le ono ceno, ki so jim jo prisodili ljudje; dobro, nastavljam jim ceno in jih kupim. Od tedaj so kameni prehajali iz rok v roke in ropali ljudi. Čas je potekal. Pred nekaj dnevi sem prišel sem gori in ali veš, kaj nameravam tukaj? Kamene kupiti nazaj!

Geissler je umolknil in pogledal Siverta. Tedaj je zagledal veliko vrečo in je iznenada vprašal: Kaj pa imaš tu-le? — Blago, je odvrnil Sivert. V faro mislimo z njim.

Geissler na ta odgovor ni pokazal posebnega zanimanja, nemara ga sploh ni slišal, nadaljeval je: Kamene hočem torej kupiti nazaj. Zadnjikrat sem prodajo prepustil svojemu sinu, on je mlad fant tvoje starosti in drugega nič. On je v družini blisk, jaz sem megla. Jaz sem eden tistih, ki vedo zavo, toda ne store. On je blisk, ta čas je stopil v službo industrije. On je zadnjikrat prodal v mojem imenu. Jaz sem nekaj, on pa ni nič, on je samo blisk, uren človek sedanosti. Ali blisk kot tak je neploden. Pogledajte vas ljudi na Sellanrai. Vse dni gledate sinje hribe pred seboj; to niso iznajdene stvari, to so stari hribi, ti stojte tukaj in stare, sive davnine, toda vaši tovariši so. Tako živite skupaj z nebom in zemljo, ste eno z njima, ste eno s to daljino in ste domači. Vam ni treba ne meča ne pesti, hodite neoborožene glave in neoborožene pesti skozi življenje, obdani z veliko prijaznostjo. Glej, tukaj je priroda, ta je tvoja in tvojih. Človek in priroda se med seboj ne bijeta, drug drugemu dajeta prav, ne tekmujeta, ne tečeta za stavo zaradi kakakega predsodka, onadva hodita z roke v roki. Sredi vsega hodite vi ljudje na Sellanrai in rastete. Hribi, gozd, barja, travniki, nebo in zvezde — ah, vse to ni siromašno in pičlo odmerjeno, to je brez vsake mere! Poslušaj me, Sivert, bodi zadovoljen s svojo usodo. Vi imate vse, kar potrebujete za življenje, vse, za kar živite, rojeni ste in porajate nove rodove, vi ste potrebni na zemlji. Vsi niso, a vi ste: potrebni na zemlji. Vi ohranjujete življenje. Pri vas sledi rod rodu, kadar eden umre, pride drugi na njegovo mesto. Prav v tem je treba razumeti večno življenje. In kaj imate za to? Življenje v pravici in pravičnosti, življenje v pravem in odkritem razmerju do vsega. Kaj imate še za to? Nič vas ne podjarmlja in ne obvladuje, vas ljudi s Sellanrae, mir imate in moč in oblast, obkroža vas velika prijaznost.

(Dalje prihodnjic.)

OBČINSKO DETE

(Nadaljevanje s 7. str.)

skoraj odpadle roke, ko je držal otroka.

"Bog naj ga poži, ali otrok je tako močan in velik, kakor ga še nisem dozdaj krstil."

SESTNAJSTO POGlavJE

Čez štirideset dni.

Minilo je štirideset dni, z drugimi besedami, minilo je toliko časa, kolikor traja najdaljši post v letu, in gospa Mileva je vstala sveža, rdeča, nasmijana, tako, da gospod Vasa Gjurič ni mogel, da bi ne vzkliknil: "Udovica in pol!"

Bivši občinski rejnček, bivši Milič, a zdaj Nedeljko, se je razkokodajskal, ležeč kot paša v svilenih plenica, pod svilen odevico v zelo lepi zibki in z nikelnastim sesalčkom v ustih, takolepim, kot bi ga mu nikoli ne kupil odbor prelepniške občine, pa četudi bi naložil posebne davke za prebivalce svoje občine.

Nedeljko je popolnoma zadovoljen s svojo usodo, in tako pri sebi misli:

"Zdaj je dosti bolje, kot pa je bilo takrat, ko so me birači vlačili z raznimi akti, ali pop pod svojo mantijo, ali ko mi je Jova štacunar masil v usta debelo, pusto kašo z mlekom."

To je, Nedeljko tega ne misli, ker še ne zna misliti, a piše tega romana veruje, da bi Nedeljko gotovo tako mislil, ko bi mogel.

In ko Nedeljko tako uživa, že sedi gospa Mileva kraj okna, pri katerem je tudi prej rada sedela, čeprav ni zdaj nikake potrebe, da bi videla gospoda Vasa, ker je že rodila lepega otroka.

Da, ali zdaj je že navajena, da sedi pri oknu, a gospod Vasa je navajen, da gre večkrat mimo tega okna, in ker je navada druga narava, to je ta "druga narava" tako, spremenila Milevo, da celo okno odpre, kadar gre gospod Vasa mimo, a gospod Vasa zopet obrne glavo prav do ramen.

Ker pa je gospod Vasa bil sodni pisar in je delal pri konkurznih masi, ni nič čudnega, ako je kakor z maso tudi z udovico prišel v dotiko. Spoznal se je torej z udovico in se potem večkrat oglašil pri njej, da jej svetuje kaj glede njene mase, katero je ona upravljala kot glavni dedič.

Ko jo je prvič posetil, je bil lepo vzprejet in postrežen z likerjem in kavo; ko je prišel drugič je dobil liker, kavo, čašico stare slivovke; ko se je oglašil tretjič, je dobil liker, kavo, čašico rakije in — gospa Mileva je nalašč zanj pripravila omelete. A ko je četrtič prišel, je dobil liker, kavo, slivovko, omelete in sladka jabolka, ki jih je gospa Mileva lastnoročno olupila. Pri tej priliki sta se gospod Vasa in gospa Mileva šla žandarje (igra, podobna našemu duraku) do enoindvajset. Ko je prišel petič, je dobil vse kakor prej, a zdaj sta se igrala žandarje do stoine, in pri tej priložnosti se je odločila gospa Mileva, da sleče črno obleko.

"Prav pravite, gospod Vaso," je rekla živahnih, "že tako ima človek preveč žalostnih dni v življenju; dosti je, da je človeku srce vse očrtnjeno, kaj mu hoče še črna obleka!"

"Ne samo to, gospa," je dodal gospod Vaso ljubeznivo, "ampak vam tudi mnogo boljše pristojba barvana haljica. Na primer svetlomodra k vašemu licu in vašim lasem! Jaz si to predstavljam, imaginiram in verujem, da so tudi angeli svetlomodri in njihove haljice morajo biti svetlomoderne."

"O, prosim, vi se zelo radi laske," doda udovica in srmežljivo lupi jabolčni krhelj, ki ga nato nabode na nož in ljubeznivo ponudi gospodu Vasi.

"Laskam?" nadaljuje ognjevito gospod Vasa. "Bog varuj! No, predstavite si sami, kakšni bi bili angeli, ko bi imeli temnomoderne haljice ko žandarji ali

temno-rdeče. To bi bilo res nekaj!"

Ob tej priložnosti je povabila gospa Mileva gospoda Vaso za drugi dan na večerjo, pa ker bomo s to večerjo in z gospodom Vaso v prihodnjem poglavju imeli posla, zato je prav, da se še v tem poglavju seznanimo malo bližje z njim.

Da je lep, to vemo že iz zadnjega poglavja, a da je mlad, tega ni treba praviti, ali treba je povedati, da je to vse, kar ima. Končal je nekako trgovsko šolo in šel nato k davkarji, odtod za policijskega pisarja, a odtod za sodnega. V tej službi si je pridobil dva para čevljev, štiri bele telovnice, štiri hlače in tri suknje, sedemnajst kravat, dva tucata robcev, in pol plače so mu odtegovali. To mu je gotovina, da ne računamo dolgog. A dolgog je imel različnih in tudi takšnih, da se mora človek čuditi in križati. N. pr. v knjigi trgovine "Spasič in drug" se je tako glasila njegova patrija dolgovanja:

7 ženskih srajc ..... 18.—K
1 par ženskih bron. čevljev ..... 13.—K
24 pahljač 14.40K

Medtem pa ni sam nosil niti ženskih srajc, niti bronetskih ženskih čevljev, niti se ni hladil s 24 pahljicami.

A v trgovini "Bratje Dimitri-

Važno za vsakoga

KADAR pošljate denar v stari kraj; KADAR ste namenjeni v stari kraj; KADAR želite koga iz starega kraja; KADAR prodajate za vse boljše parnike po najnižji ceni in seveda tudi za vse izboljšane.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za 2.55 100 Din	Za 6.35 100 Lit	Za 5.00 200 Din	Za 12.25 200 Lit
Za 7.20 300 Din	Za 25.50 500 Lit	Za 11.65 500 Din	Za 57.00 1.000 Lit
Za 23.00 1.000 Din	Za 112.50 2.000 Lit	Za 45.00 2.000 Din	Za 167.50 5.000 Lit

V vašem bistvenem interesu je, da plašate nam, predno se druga pošiljate, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.

(Glas Naroda—Travel Bureau)

216 West 18 St. New York, N. Y.

VLOGE

v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal

Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebnostne in družbene vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue HEND. 5676

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnih src sporočamo prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 24. decembra 1937 v starosti 46 let za vedno zatisnila oči ljuba žena soproga oziroma mati

FRANCES DOBROVOLEC

Tem potom se najiskrenejše zahvalimo vsem tistim, ki so nam stali ob strani in pomagali za časa njene dolge bolezni. Nadajte se, da obla družstvo št. 49 SNPJ, družstvo št. 108 JSKJ in Socialistični klub za krasne cvetlice in odbojnikom obeh društev za tako lepo ureditev pogreba.

Iskretna in srčna hvala za krasne vence in cvetlice naj bo izročena tudi sledečim: Mr. in Mrs. F. Jerman, Niles, O.; Mr. in Mrs. A. Vignar, Mr. in Mrs. A. Pisher iz Mecca, O.; Mr. in Mrs. A. Krivina, Mr. in Mrs. A. Gabrevsek, Mr. J. Sikyta, Mr. in Mrs. J. Tanek, Mr. in Mrs. J. Leskovec in družini, Mr. J. Kosin, Mr. M. Masie, Mr. in Mrs. J. Masie iz Little Falls, N. Y., Mr. in Mrs. L. Blazich, Mr. in Mrs. Verbič, Mr. in Mrs. F. Prevec.

Se posebej hvala Mr. in Mrs. A. Kosten, ki sta se veliko trudila, da Hvala Franku Prevcu, ki je dal svoj avtomobil na razpolago in tako Rudy Opalku in vsem ostalim, ki so nam bili na razpolago za pomoč na en ali drugi način. Dalje hvala bratrancemu Franku Masie in Mike Masie ter soprogi, sestrici Mrs. Jennie Sivic in hčeri Jane Schafranek, vsem iz Little Falls, N. Y., za krasne cvetlice in za božična darila.

Hvala vsem soprogi, sestram in prijateljem, ki so dali svoj pogreb potrebne avtomobile na razpolago, ki so se udeležili pogreba in ali ki so nam na kateri koli način izkazali svojo naklonenost in pomoč.

Ti pa, ljubljena soproga in mati, počivaj v miru in lahka naj ti bo ameriška gruda! Ohranili Te bomo v ljubečem spominu do konca naših dni.

Zaljubljeni ostali: Anton Dobrovojec, soprogi: Albin in Anthony, soproga: Vida in Elsie, hčeri. Vsi v Girardu, Ohio.

Girard, O., meseca januarja 1938.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je \$4.50
Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine.

Unijsko delo — zmerne cene
6231 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, Ohio